Balatonkenesei Hírlap

XXX. ÉVFOLYAM 10 SZÁM BALATONKENESE HAVILAPJA 2018. OKTÓBER

Balatonkenese Város Önkormányzata tisztelettel meghívja Önöket

2018. október 23-án, kedden 16:00 órára a Bakó-ligetbe,

az 1956-os forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezett ünnepi megemlékezésre.

Ünnepi beszédet mond: Tömör István polgármester

Közreműködnek:

- a Pilinszky János Általános és Művészeti Iskola tanulói
- a Siófoki Férfi Dalkör
- Németh Kristóf színművész

Megtisztelő jelenlétükre számítunk!

Kalota Gizella: Csillagok

A csillagok feljöttek az égre, mindig is fenn voltak.
Csak a fény takarta őket.
Este van, sötét.
A fények szabadon áramlanak felénk.
Sejtelmes fényükkel elvarázsolnak,
nyugalmas álomba ringatnak.
Jön felénk a telihold, hozza zavaró
hatását, vonzását-taszítását.
Zavar fénye, zavar sugárzása.
Mi vonz és mi taszít?
Mi az, ami zavar nyugalmamban?
Alvásom odavan, csak hánykolódom.
Női mivoltom a feje tetejére áll.
Egészen odavagyok.
Az idegeim pattanásig feszülnek.
Kinyílik bennem a rózsa, valami elpattan.
Csak a hold vonzásában vagyok, vagy csak
a testem, zsigereim működnek a maguk módján.
A természet körforgásában vagyok.
A Nap, a Hold, a bolygók, a csillagok is mind
részei a természetnek, és részei életünknek.
Minden hat mindenre, minden összefügg mindennel.
Körforgásunk részei, meghatározzák életünk.
Hatnak ránk.
És mi vajon milyen hatással vagyunk rájuk,
és környezetünkre?
Emberi energiánk, éltető erőnk milyen vonzást,
milyen taszítást indít útjára?
Beleilleszkedünk a világmindenségbe, és
alakítjuk saját világunk.
Majd eljön az idő, és Szava szólít minket,
vissza a Teremtő almáskertjébe.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Ügyfeleket, hogy
Balatonkenese Város Polgármesteri Hivatala
épületének felújítása és korszerűsítése miatt
ideiglenesen a régi KÖGÁZ épületébe (8174 Balatonkenese, Táncsics Mihály u. 2.) költözött.

Hivatalunkat **2018. szeptember 17-től** az alábbi elérhetőségeken kereshetik:
Telefon: 06-88/481-087
E-mail cím: hivatal@balatonkenese.hu
8174 Balatonkenese, Táncsics Mihály u. 2.

Az ügyfélfogadás változatlanul hétfői, szerdai és pénteki napokon történik.
Megértésüket köszönjük!

Tisztelettel:
Balatonkenese Város Polgármesteri Hivatala

Tartalom

Meghívó: október 23., városi megemlékezés ... 2
Katota Gizella: Csillagok *(vers)* ... 3
Testületi ülés, augusztus ... 4
Felhívás ... 4
1956-ra emlékezünk: „Ama kései…” ... 5
Kenesén történt
Jánosi Gusztáv nyomában ... 8
Református egyházzenész-találkozó – Sipos Csaba ... 9
Orgonakoncert Veszprémben – Sipos Csaba ... 9
Lecsó-visszatekintés – Szabó Tamás, Mészöly Sándor ... 9
Megyei Polgárőrnap Kenesén – Nyemcsok Gabi ... 11
Kulturális Örökség Napjai 2018 – Vér Lászlóné, Vér László ... 12
Conestoga Country Linedance – Vasváry-Tóth Tibor ... 13
Olvasópróba: Hobbikönyvek ... 15
Keneseieknek érezzük magunkat – Alsóréti Üdülőegyesület ... 16
Fűtéskorszerűsítés az óvodában – Galambos Lászlóné ... 18
Elmúlt a nyár, itt az ősz… – Füstös Edit ... 18
Kip-kop kopogok… – Tóth-Renczes Kata ... 19
Tisztelet az időseknek – Mészöly Sándor ... 20
Mészöly Sándor: Az Öreg a hegyről *(elbeszélés)* ... 20
Kórusban vagy magányosan? – M. Erzsébet nővér ... 23
Életvezetés: A megbocsátás eszköztára – M. Teréz nővér ... 24
Szociálpolitika: Megváltozott munkaképesség 2. – Varga Ákos ... 25
Kenesei növények – Pulai Istvánné ... 26
Rejtvény – Október 23., nemzei ünnepünk ... 26
Hebridák 6. – Somogyi Gyula ... 27
Tündérkert: Magvető hava – Bollók Ferenc ... 29
Paraszt ember regulái az idők változásáról ... 30
Kézimunkasarok – Németh Sándorné ... 30
Rejtvény – Kezdődik az iskola ... 30
Kabarészínpad: Kis magyar abszurd – Majláth Mikes László ... 31
Széljegyzet a Biztonság hetéhez – Stanka Mária ... 32
Rejtvény – Október 6., az aradi vértanúk emléknapja ... 33
Olvasópróba: Boldizsár Ildikó: Mesék boldog öregekről ... 33
Őszi-téli programok, 2018 ... 35
A kézmosás világnapja – Nagy Krisztina ... 36
Hirdetések ... 36

Szerkesztői előszó

Október

Csupa évfordulót és emléknapot sorakoztat fel az október, az első igazán őszi hónap, amelynek még a neve is borús. Pedig benne foglaltatik a vénasszonyok nyara (hölgyektől elnézést: indián nyár) is, a maga kellemesen meleg, derűs nappalaival.

Forradalmunk évfordulóján Németh Péter Mikolával, Németh László gyógyszerész fiával emlékezünk 1956-ra. Az elmúlt évek során a Hírlapban már sikerült feldolgoznunk és közreadnunk a település akkori történetének egy részét, de természetesen még mindig vannak meglepetések. Ilyen ez a beszélgetés is: kalandos úton jutottunk el egymáshoz, miközben kiderült, már ő is kereste a kapcsolatot Balatonkenesével. Édesapja, akinek személye nélkül nem lett volna ugyanaz Kenese ’56-ja, egy évvel ezelőtt, 2017. október 23-án hunyt el, szimbolikus időpontban. Kedves Olvasóink, kérjük, hogy a visszaemlékezést ennek fényében olvassák.

Felhívásunkra, hogy küldjenek településünk történetével foglalkozó fotókat, dokumentumokat, eddig is sokan jelentkeztek, de továbbra is várjuk a városunk múltját gazdagító anyagokat.

Nagy Krisztina

Beszámoló a 2018. augusztus 28-án megtartott képviselő-testületi ülésről

A *rendkívüli képviselő-testületi ülés* összehívására néhány soron kívül megoldandó ügy tárgyalása miatt volt szükség.

Mint minden évben, úgy most is pályázatot nyújt be Önkormányzatunk ***szociális célú tüzelőanyag-vásárláshoz*** kapcsolódó kiegészítő támogatásra a Magyar Államkincstár Területi Igazgatóságához, melyet később szociális alapon oszt szét a rászorulók között. A támogatási igény 312 erdei m^3 kemény lombos fafajta beszerzésére irányul, 5.547.360.- Ft értékben. A hozzá szükséges saját forrást a 2018. évi költségvetésben biztosítja.

Képviselőink tárgyaltak a 2018/2019-es tanévre szóló ***iskolabuszjárat*** biztosításáról. Az üzemeltetésre beérkezett árajánlatok közül a Testület a *Márió Cargo Bt.* bruttó 6.405.880 Ft-ra vonatkozó ajánlatát fogadta el.

Ugyancsak az előző évekhez hasonló módon, az Önkormányzat ebben a tanévben is támogatja az első osztályosok ***úszásoktatását*** (belépő és oktatási költség). Az uszodai használati díj 10 hónapra, 35 alkalomra, 31 fő diákra számolva bruttó 922.250 Ft.

A tanév során állami támogatással minden nap ***gyümölcsöt*** kapnak az iskolában az 1-6. osztályos tanulók. A 7-8. osztályosok gyümölcshöz jutását 242.500 Ft összegben támogatja a balatonkenesei Képviselő-testület, a gyümölcs kiszállítására pedig a *Vega Ház Kft-t* kérték fel.

Hartai Ervin kérelme nyomán, „egyszerűsített" eljárás keretében ***módosítják*** a Balatonkenese 4714/1 hrsz. alatti ingatlant érintő ***településrendezési eszközöket***. Jelen ülésén a Testület az eljárás megindításáról döntött.

A további napirendi pontokat a Testület zárt ülésen tárgyalta.

Egyéb, részletes anyagokat a www.balatonkenese.hu weboldalon találnak.

– nk –

FELHÍVÁS

A téli rezsicsökkentésben korábban nem részesült,
a vezetékes gáz- vagy távfűtéstől eltérő fűtőanyagot felhasználó háztartások
egyszeri természetbeni támogatására

Tájékoztatjuk azon lakosokat/háztartásokat, amelyek a téli rezsicsökkentésben korábban még nem részesültek, valamint gáz- vagy távhő-szolgáltatási szerződéssel nem rendelkeznek, hogy szíveskedjenek a támogatásra való jogosultságukat a Balatonkenesei Polgármesteri Hivatalnál jelezni az alábbiakban részletezett módon.

Háztartás alatt a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdése alapján az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek közössége értendő.

Az igénybejelentés további feltétele annak tudomásul vétele a bejelentő részéről, hogy az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság ellenőrzi, hogy a bejelentő háztartása korábban téli rezsicsökkentésben nem részesült. A természetbeni támogatás a fűtőanyagra vonatkozik, a támogatás nem fedezi az egyéb, például szállítási, darabolási költségeket.

Nem felel meg a feltételeknek az a háztartás, amely a téli rezsicsökkentés korábbi intézkedéseiben már részesült, azaz *az egyetemes szolgáltatást igénybe vevő lakossági földgázfogyasztók részére biztosított téli rezsicsökkentésről szóló 37/2018. (III.8.) Korm. rendelet* szerinti fogyasztásnövekedés finanszírozását segítő juttatásban részesült lakossági fogyasztó vagy fogyasztói közösség, illetve *a fűtési célú távhőszolgáltatást igénybe vevő lakossági felhasználók részére biztosított téli rezsicsökkentésről szóló 39/2018. (III.12.) Korm. rendelet* szerinti, a téli fogyasztási időszakban bekövetkező fogyasztásnövekedés finanszírozását segítő árkompenzáció-jóváírásban részesült, távhőszolgáltatást igénybe vevő lakossági fogyasztó. A kizárólag elektromos fűtési móddal rendelkező háztartások nem jogosultak az igénybejelentésre.

A támogatás igénybevételére vonatkozó jogosultság bejelentését
a Balatonkenesei Polgármesteri Hivatalhoz
(8174 Balatonkenese, Béri Balogh Ádám tér 1.)
személyesen eljuttatott igénybejelentéssel lehet megtenni.

Igénybejelentések leadásának jogvesztő határideje: 2018. október 15.

Az igénybejelentésekkel kapcsolatban tájékoztatást
az 88/481-087/22 (mellék) telefonszámon adunk,
igénylőlap a www.balatonkenese.hu
honlapról letölthető, illetve az ügyfélszolgálaton kérhető.

„AMA KÉSEI…”

1956. OKTÓBER 23.

Ama kései, tékozló remény;
az utolsó, már nem a földet lakja,
mint viharokra emelt nyárderű,
felköltözik a halálos magasba.
(Pilinszky János)

„Ama kései…” Az Atya csurom-fehérben, Tékozló Fia holló-feketében – Egy „Igen” és Egy „Nem”

„Új parancsot adok nektek, hogy egymást szeressétek; ahogy én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást”
(Jn 13,34)

– 1956-ban Balatonkenesén Németh László (1928-2017) volt a gyógyszerész. Idősebbik fiával, Németh Péter Mikola költővel, alkotóművésszel emlékezünk a forradalom és szabadságharc helyi történéseire.

– Nem, ez így tévedés. Édesanyánk, ***Németh Lászlóné / dr. Bartal Hilda*** (1928-2017) volt akkor a balatonkenesei patika vezető gyógyszerésze. A lakásunk a gyógyszertár épületében volt, ott élt a családunk, ott gyerekeskedtünk *Enikő* húgommal a patika épületéhez tartozó kicsi, ám annál titokzatosabb, vadregényes kertben. Édesapánk Veszprémben volt akkor kezdő, úgynevezett *pendliző gyógyszerész*. Így „keveredett”, került az ’56-os események sodrába. Egészen pontosan úgy, hogy ő ***Brusznyai Árpád*** görög-latin szakos középiskolai tanártól, az akkori *Veszprémi Munkástanács* elnökétől többedmagával fegyvereket kért és kapott önvédelemre, arra az esetre, ha a *szovjet agresszorok* Kenesén bármikor is megjelennének, hiszen akkoriban már az úgynevezett *„Mari-nénik”*, a szovjet katonai repülőgépek több rendben *felderítő repülést* végeztek, átberregtek „vitorlázva” a Balaton fénylő vize felett. Mindenki láthatta, és talán gondolhatta is, hogy ezek a „keselyűk” nem csokoládét szállítottak nekünk, gyerekeknek, ahogy a későbbiekben Apuka mesélte, hanem *nehézveretű gépfegyvereket* cipeltek fedélzetükön, egy estleges polgári ellenállásra számítva és tűzparancsra várva. Hál’ istennek nem került sor konfliktusra, hiszen Veszprémben Brusznyai Árpád is azon volt, hogy az ott állomásozó szovjetekkel *ne legyen fegyveres összetűzés*. És tudomásom szerint nem is volt. Dr. Brusznyai Árpád tanár urat mégis halálra ítélték, mert, ahogy ***Keresztury Dezső*** írta róla, mint Eötvös Kollégista tanítványáról: *„Kicsit mindig jobb volt a kelleténél /.../ számított a mentettek hálájára, / S megölték bármit tettünk is hiába.”* Igen, voltak, akik a legdrágábbat, *az életüket adták Magyarország függetlenségéért, a szabadságért*, s még többen voltak azok, akik *sebzetten, megfélemlítve, szorongva éltek* egy életen át a kádári érában, miként Édesapánk is, mert soha többet nem juthattak levegőhöz, ahogy ***József Attila*** írja Levegőt! című versében, pedig „csak” azt óhajtották ezek az egzisztenciájukban megbénított emberek, amiért a költő is fohászkodik: *„Jöjj el, szabadság! Te szülj nekem rendet, / jó szóval oktasd, játszani is engedd / szép, komoly fiadat!”*

Édesanyánk, dr. Bartal Hilda, kezdő gyógyszerészként, Balatonkenesén

– Szülei hogyan kerültek Kenesére?

– Szüleink 1952-ben végeztek a székesfővárosban, a *gyógyszerészeti egyetemen*, és összeházasodtak. Ezzel Apuka felvette a magyar állampolgárságot. Ő ugyanis 1928-ban az első *Csehszlovák köztársaságban* született, s a II. világháborút követően a korosztályával együtt elhagyta a *rimaszombati Evangélikus Főgimnáziumot*, mert már eleve ott és akkor nem tudta elfogadni azt a *magyarellenességet*, ami a Felvidék visszacsatolásával nagyon is érezhetővé vált, főként egy érzékeny, önérzetes fiatal ember számára. A híres *Sárospataki Református Gimnázium* fogadta be akkoriban a határon átszökdöső diákságot, akik nagyon összetartók voltak szóban és cselekedeteikben egyaránt.

Nagyapám, ***Németh Lajos*** temetésére László fiát, 1955-ben, *már nem engedték haza*, nem engedélyezték az állami szervek, hogy átléphesse a magyar-csehszlovák határt, hogy beléphessen szülőföldjére. Jelek voltak ezek, már akkor a „hadak útján”, amelyek ’56 felé mutattak. Most meg halálában nem járultak hozzá ahhoz, hogy Édesapánk hamvainak a szülőföldjén, a szülei mellett legyen örökkévaló nyugodalma a rimaszombati temetőben.

Hát ki érti ezt!?

A HAZÁÉRT ÉS SZABADSÁGÉRT

1956

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN
AZ 1956-OS EMLÉKÉRMET

ADOMÁNYOZOM

Dr.Németh László

RÉSZÉRE

A NEMZET SORSÁT ÉS TÖRTÉNELMÉT MEGHATÁROZÓ
DICSŐSÉGES FORRADALMUNK ALATT PÉLDAMUTATÓAN
HELYTÁLLT, FOGADJA EZÉRT
A MAGYAR NEMZET KÖSZÖNETÉT

1956. OKTÓBER 23. — 1991. OKTÓBER 23.

Sorszám: № 004177

GÖNCZ ÁRPÁD
A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE

De hogy az előzmények nyomán a kérdésre is válaszoljak, ott kell folytatnom, hogy 1953-ban *Miskolcon* kezdték meg friss diplomásokként működésüket Édes Szüleink, s július 15-én *a Diósgyőri Vasgyári Kórházban* megszülettem én, s miután meglehetősen szenzibilis csecsemő voltam, így orvosaim tanácsára, mondván *a balatoni homok gyógyító hatása* jót fog majd tenni az asztmámnak, alig egy évvel később *Balatonalmádiba* költöztünk. Sajnos ott csak néhány hónapot tartózkodtunk, mert nem lett együttes állásuk Szüleinknek, s így aztán októberben már *Komlón*, a meddőhányók közelében landolt kis családunk, ahol megszületett *Enikő Apollónia* húgocskám. Komlón a levegő annyira szennyezett volt, hogy egyre sűrűbb és egyre nagyobb asztmatikus rohamaim lettek, így aztán sürgősen vissza kellett költöznünk a *Balaton-felvidékre*, s akkor így lettünk 1955-ben *balatonkenesei* lakosok.

– ***Mi történt Balatonkenesén 1956-ban?***

Magyar skíz '56, Vácott, a 60. évfordulón – ünnepi beszédet mondok október 23-án, a tanár urak: dr. Brusznyai Árpád és dr. Rusvay Tibor emléktáblájánál, a Konstantin téren. A kép sarkában első szavalatom fotója látható, az 1960-as évekből, amikor március idusán Petőfi Föltámadott a tenger… című költeményét mondom szorongva, Péterkén.

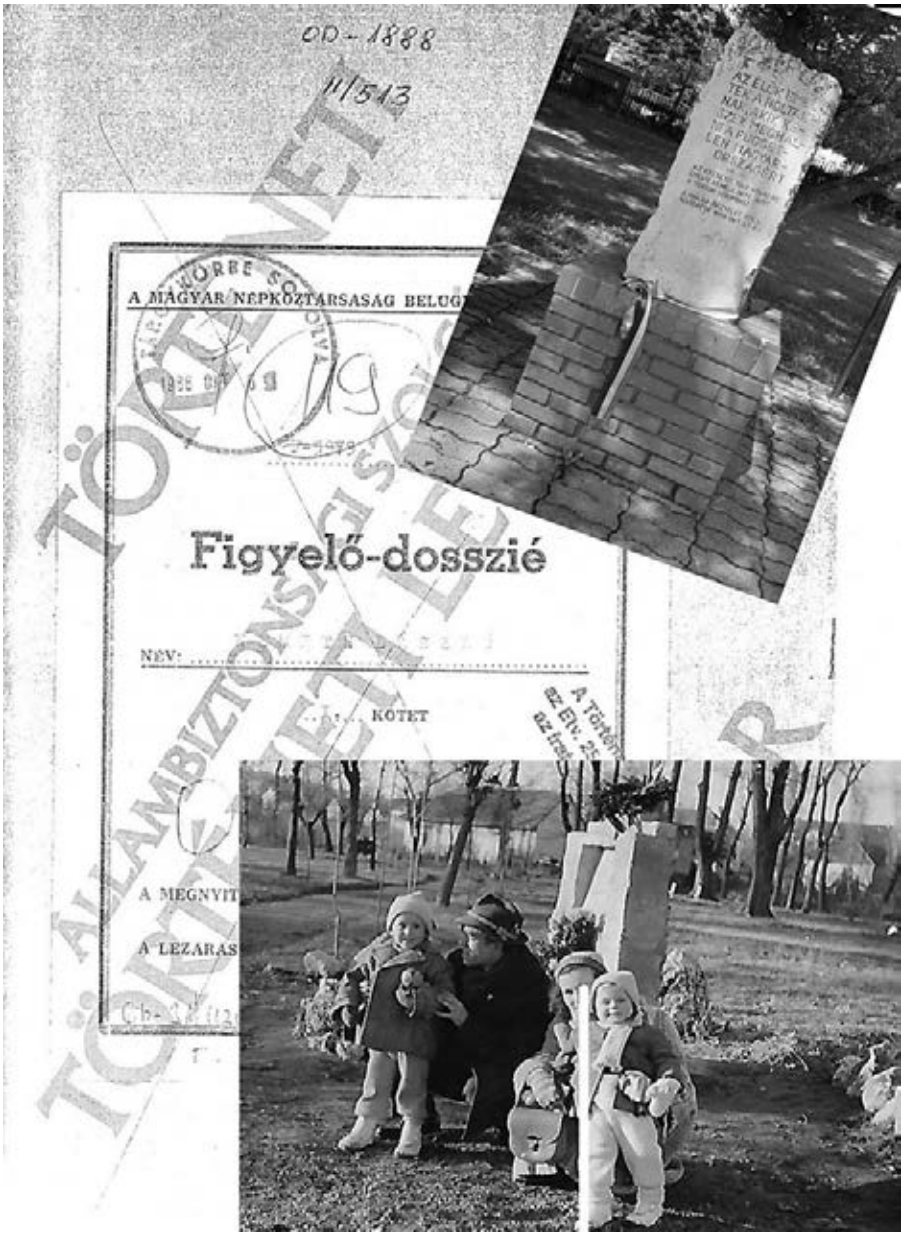

Fent: a rekonstruált emlékmű látható, a hálás utókor 1990. október 23-ra újraállította. Jó apánk, lelkében egy életen át sebzetten, 2017. október 23-án hajnalban adta vissza lelkét Teremtőjének. Testamentuma, hogy több mint 360 oldalon olvashatjuk a megfigyelői „jóvoltából" életünk 20. századi „igaz" történetét. És ez úgy lehet, most még „csak" a kezdet.
Lent: Balatonkenesei családi tablóképünk. 1956 novemberében, a gyógyszertári fiókba formázott '56-os emlékoszlop előtt készült, mely „Az élők emeltek a holtaknak, akik készek meghalni a független Magyarországért" felirattal hirdette a keneseiek olthatatlan szabadságvágyát – amit a terror megsemmisített.

– Amit tudhatok, azt többnyire mind hallomásból, a Szüleinktől tudom.

Például azokat a *kézi fegyvereket*, melyeket Veszprémből szállítottak még októberben Kenesére a forradalmárok, a szabadságharcosok, azokat mind *a helyi rendőrőrs fegyverraktárában* helyezték el. Ez is jelzi, hogy mennyire őszinte és tiszta volt az a szándékuk, hogy valóban csak *önvédelemre* használják majd azokat, hiszen a szovjetek II. világháborús *kegyetlenkedéseiről* túl közeli tapasztalatok éltek még akkoriban az emberek emlékezetében, így nem is véletlen hát, hogy már jó előre arról gondolkoztak, mi lesz akkor, ha az oroszok megérkeznek – az nem érheti felkészületlenül a keneseieket.

A győzedelmes forradalom október 23-i üzenete megkésve érkezett meg Balatonkenesére, ezt Apuka így mesélte, mert hiszen ők, a helyi forradalmárok *november 4-e után találtak lélekben igazán egymásra*, amikor a szovjetek már tankokkal lépték át az országhatárt és bevonultak magyarhon szívébe, avval a nyilvánvaló szándékkal, hogy ellehetetlenítsék, eloltsák a forradalom és szabadságharc tüzét; mondható úgy is, hogy pillanatnyi vívmányait megsemmisítsék. *S mindezek után emelik a keneseiek az emlékművüket*, aminek folklorisztikus írásmódja, könyörtelen igazsága örökérvényűvé teszi ezt a ma is égre virágzó mutatóujjat, azt a jelet, amit *egy vagy két gyógyszertári fiókba öntöttek ki gipszből* a forradalmárok. És, ahogy Apám mesélte, a helyi *hentesmesterrel*, akinek jó formaérzéke volt – a nevét sajnos nem tudom –, belevésették a közösen megírt üzenetüket, ami a rekonstruált emlékművön formailag és tartalmilag még ma is jól olvasható, hogy ti.

AZ ÉLŐK EMELTÉK A HOLTAKNAK, AKIK KÉSZEK MEGHALNI A FÜGGETLEN MAGYARORSZÁGÉRT...

Ebben a gondolatsorban, *sírfeliratban* tisztán és világosan, november 4-et követően, jóindulatú naivitása ellenére is van valami *mindent átlényegítő erő*, amit csakis *a mindenek fölötti hazaszeretet tesz örökkéva(l)lóvá*, ami azt is jelzi, hogy a *hazádat csakis részvéttel szeretheted most és mindörökké*.

– Mit látott gyerekként?

– Inkább *éreztem*, mint láttam. De arra nagyon is emlékszem, amikor Apuka a *veszprémi vizsgálati fogságából* egyik éjszaka úgy érkezett haza, hogy bemászott az ablakon és Anyukával szerelmetesen ölelkeztek a sötétben. Azután meg estére *szürke egyenruhás ÁVH-sok érkeztek* Kenesére, s ahogy beléptek a gyógyszertár ajtaján, a fal felé fordíttatva mindahányunkat feltartott kézzel, igazoltatták Apukát. Ő kitette a tárára az igazolványait, majd azonosították, és bilincset tettek a kezére, hallottam a „perecek" fémes csattanását, azután meg a vezényszót is: – Lépjen már előrébb! S a történtek után hosszú ideig, hónapokig *szorongtam*, *féltem*, mert nem láthattam az Apámat. Arra emlékszem még, amikor Anyuka a szomszédunkkal az oldalkocsis Pannóniánkkal elmotorozott *Kistarcsára*, az internáló táborba, Apukához látogatóba. Ezt egy ideig hétvégenként gyakran megtette, mert lelkiismerete szerint is így kellett, hogy tegyen. Amíg Apuka börtönben volt, addig Ő, mint jász-kun ivadék, szabad lélek mindig megtette, amit megkövetelt a haza.

Anyukával, az örökös gyógyszerésszel, 2015 tavaszán, Vámosmikolában – Fotó: Attila Meenghan

– Mit meséltek a szülők azokról az időkről?

– Egyvalamire emlékeszem bizonyosan, de arra mindenképp, hogy *az ellenforradalmár elvtársak* a Honvédségi Üdülőbe, ami Kenesén még ma is létezik, csalogatták „megbeszélésre" azokat a kenesei hazafiakat, akik az '56-os forradalom és szabadságharc hívei voltak, s mondjuk úgy, hogy hiteles „honvédjeinek" számítottak. Ám azok, akik korábban látszólag együttműködtek velük, ezennel az ököljoggal élve, a szó szoros értelemben hülyére *verték*, *verették* őket, köztük az Apámat és bajtársait is. Ezt az önbíráskodást, ami az egyik *életre szóló traumát okozta az '56-osok számára*, bizony nagyon nehéz elfelejteni, megbocsátani. De reménykedjünk abban, hogy az Ő *hitük és reménységük nem volt hiábavaló*. Édesapámtól úgy tudom, hogy ő *Gyóni Géza: Csak egy éjszakára...* című versét szavalta el a balatonkenesei emlékműnél, amit úgyszintén rágalomként olvastak a fejére. A vers első hét sora így hangzik:

Csak egy éjszakára küldjétek el őket;
A pártoskodókat, a vitézkedőket.
Csak egy éjszakára:
Akik fent hirdetik, hogy – mi nem felejtünk,
Mikor a halálgép muzsikál felettünk;
Mikor láthatatlan magja kél a ködnek,
S gyilkos ólom-fecskék szanaszét röpködnek

Nehéz ez az emlékezés, így tehát engedtessék meg, hogy *egyik korai* versemmel zárjuk ezt az eszmélődést, amit ezennel a Balatonkenesei Hírlap szerkesztőivel folytathattam, megköszönve a beszélgetést.

PARANCSOLAT

Legyen meg a Te akaratod
a kilakoltatott lélekben.

Legyen meg a te akaratod
a kilakoltatott fejekben is.
Azonképpen házkutatást tartass,
úgymond önkéntes revíziót,
hogy visszasejtesedjen;
mi benned mennyei — —

azonképpen itt a Földön is,
életre „tévedt" egyszeriséged.

(mikola)

A fotók és dokumentumok a Németh család Fotopoéziséből (1952-2018) származnak.

Tisztelettel köszönjük az előző lapszámunk borítójának fotóját készítő Lázár Sándor segítségét, melyet a fenti beszélgetés elkészítéséhez nyújtott.

Vasváry-Tóth Tibor és Nagy Krisztina

www.balatonkenese.hu
www.facebook.com/balatonkenesevarosonkormanyzata/
www.balatonkenese.hu/balatonkenesei-hirlap
balatonkenesehirlap@gmail.com

Kenesei idegenvezetés Jánosi Gusztáv nyomában

Az iskola ötödik osztályos diákjai ***Jánosi Gusztáv*** (1841-1911) születésének 177. évfordulója alkalmából városi túrát szerveztek, ahol részletesen bemutatták és felelevenítették Jánosi életének főbb eseményeit, kenesei vonatkozásait. Felkészítő tanáruk ***Révfalusiné Páczelt Gabriella*** volt. Nagy segítséget jelentett a szülők jelenléte: köszönet ***Czinkánné Horváth Ildikónak***, ***Vass Károlyné Csillának***, ***Greman Tímeának*** és ***Peresztegi Anitának***. A túra és idegenvezetés nagyon jól sikerült, a résztvevők, a gyerekek szemmel láthatóan élvezték és jól helyt álltak ezen az „ismerd meg Balatonkenesét" jellegű szép és hasznos foglalkozáson. Ennek csak örülni lehet.

Kenesén történt

1. állomás: az iskola
Jánosi Gusztáv Művelődés Csarnoka

– Mi mindig csak zsibongónak nevezzük ezt a helyet. Tudjátok-e, mi a hivatalos neve? – Jánosi Gusztáv Művelődési Csarnok. De ki volt ez a Jánosi Gusztáv?

– Itt láthatjátok a mellszobrát, amelyet a Jánosi család egyik leszármazottja, Wenczel György ajándékozott az iskolának, Jánosi Gusztáv halálnak 100. évfordulóján.

– Ezen a képen is Jánosi Gusztávot látjátok. Szerintetek mi volt a foglalkozása? – Pap volt, majd később püspök. (A püspök az egyházmegyében dolgozó papok vezetője, főnöke.)

– Jánosi Gusztáv nagyon művelt volt. 30 éves korában 6 nyelven beszélt: magyarul, németül, angolul, franciául, latinul és olaszul. Szívesen írt verseket is, de legfontosabb irodalmi munkája mégis a műfordítás volt. Ahogy a kép is mutatja, a világirodalomnak két híres művét is ő fordította le magyarra: Tassotól a Megszabadított Jeruzsálem-et és Miltontól Az elveszett paradicsom című művet.

2. állomás: a Jánosi család házának helyén

– Jánosi Gusztáv 1841. szeptember 14-én született Veszprémben. Édesapja jómódú szűrszabó volt, gyapjúposztóból készített kabátokat.

– Az édesapa fiatalon meghalt, így az édesanya a három gyermekkel Kenesére költözött, a nagyszülőkhöz. Egykor ezen a helyen állt az a ház, ahol Jánosi Gusztáv gyerekeskedett.

– Jánosi Kenesén, Veszprémben és Székesfehérváron tanult. Már gimnazista korában elkezdett verseket írni. A most következőben boldog kenesei gyerekkorára gondol vissza.

„Hol a legszebb,
leggyönyörűbb
Szakát töltém az életnek,
Emlékei felém most is
Mosolyogva integetnek
Kisded falu, hova mindenütt
S mindig vágyott lelkem is;
A múlt kedves emlékibe
Óh, ringass el engem!"

3. állomás: Bagolyvár

– Jánosi minden alkalmat megragadott, hogy Kenesét felkeresse. Egy tornyos nyári lakot építtetett, ahol szívesen fogadta a hazai irodalmi és művészeti élet kiválóságait. Megfordult itt többek között Arany János és Jókai Mór is.

– Ma ezt az épületet Jánosi-villaként, de a keneseiek főleg Bagolyvárként emlegetik. Hogy miért így nevezték el, senki nem tudja. Talán azért, mert Jánosi tudós bagolyhoz hasonlóan bújta itt évekig a könyveket.

4. állomás: Katolikus templom

– Ez Balatonkenese katolikus temploma. Mint minden templomban, itt is csendben illik lenni, és a fiúknak nem illik sapkában bejönni. Ez a hívő emberek számára az imádság helye.

– A főoltáron Szűz Máriát látjátok, az ölében a kis Jézussal. Előtte egy király, méghozzá egy magyar király térdepel. Van ötletetek ki lehet ő?

– Első István király, az államalapító. Az oltárképen pedig azt a jelenetet látjuk, amikor István Szűz Mária segítségét kéri, ugyanis meghalt a fia, Imre herceg, a trónörökös. István király már idős volt és féltette Magyarországot, hogy mi lesz a halála után. Ezért felajánlotta az országot Máriának, hogy ő védelmezze a magyarokat.

– Jánosi Gusztávnak ehhez az oltárképhez semmi köze nincs. Van viszont a három mennyezeti freskóhoz, ugyanis az ő megrendelésére készültek, 1907 környékén.

Az elsőn a feltámadt Krisztust látjátok apostolai körében.

A másodikon Máriát táncolják körbe és viszik a mennybe az angyalok.

A harmadikon a Szentháromságot láthatjuk: az Atyát, a Fiút és a Szentlelket, galambként ábrázolva.

5. állomás: katolikus temető

– Itt állunk Jánosi Gusztáv sírja előtt, aki akarata szerint Kenesén, édesanyja mellett lett eltemetve. Sosem volt beteg, ezért 1911.

augusztus 15-én, 70 évesen, Nagyboldogasszony ünnepén, váratlanul érte a rokonait, barátait a halálhíre.

Jánosi Gusztáv: A hit *(részlet)*

Ne csüggedj hát! Előre földi vándor,
Utad a földről jobb világba visz.
A gyáva lankad, nem hátrál a bátor,
Ki túl egy jobb, dicsőbb hazába' hisz…

– A veszprémi várban, egykori munkahelyének falán, emléktábla őrzi emlékét.

6. állomás: Bakó-liget

– A múlt század elejéig nem voltak strandok a Balaton partján. A Balaton vizét halászatra, állatok itatására használták. Mivel akkor még mosógép sem volt, így az asszonyok a Balatonpartra jöttek le mosni.

– Jánosi Gusztávot a kenesei fürdőélet, valamint a balatoni vitorlás sport egyik megteremtőjeként tartják számon. Sokat sportolt. Nyáron úszott és vitorlázott, télen pedig korcsolyázott. Egyszer egy kisfiút is kimentett a vízből.

– Hallottatok már Dodóról? – Így hívták Jánosi vitorlás yachtját, amit 1887-ben tett vízre, és bejárta vele az egész Balatont.

– A balatonfüredi Stefánia Yacht Egyesület dalmát matrózokat hozatott a Balatonra, Jánosi Gusztáv is maga mellé vett egyet, Giovannit, aki 17 évig hűségesen szolgálta a káptalan urat, s fáradhatatlanul szelték a balatoni hullámokat.

– A hajón volt egy állandó kutya is, Flox. Tengeri hajókon voltak kutyák, de a Balatonon ez unikumnak számított. Jánosi Dodója, Flox kutyája és talján matróza igazi nevezetessége volt a magyar tengernek.

BKHírlap

Református egyházzenész-találkozó

Szeptember 1-jén harmadik alkalommal is megrendeztük a kenesei református gyülekezeti házban és a templomban a *Veszprémi Református Egyházmegye kántorainak, orgonistáinak találkozóját*. A délelőtti előadás és a délutáni harmonizációs kurzus vezetője idén is ***dr. Szabó Balázs*** egyetemi docens, a székesfehérvári Budai úti református templom kántora volt. A közös tanulásra – jellemzően – a környékről, saját egyházmegyénkből kevesen, ám *Kolozsvárról*, *Budapestről* és *Békés megyéből* is érkeztek résztvevők. Hálásan köszönjük a kenesei gyülekezetnek a helyszín biztosítását, valamint dr. Szabó Balázsnak az ismételten önzetlen és lelkes szakmai segítséget szolgálatunk folytatásához.

Sipos Csaba

Kedves Kollégák, Barátok, zenekedvelő Ismerősök!

Szeptember 16-án, vasárnap 17 órakor hangversenyt rendeztünk a *veszprémi Református Újtemplomban*, amelyre mindenkit szeretettel hívtunk.

Az alkalom a veszprémi Református Egyházmegye Orgonaalapjának soron következő hangversenye volt, orgonált ***Bognár Kata***, ***Pituk Sára*** és ***Sipos Csaba***, a műsorban *barokk* és *kortárs művek* hangzottak el. A belépés ingyenes volt, *adományokat* továbbra is hálás szívvel fogadunk az *Orgonaalap javára*.

Az Orgonaalap célja, hogy anyagi segítséget nyújtson a Veszprémi Református Egyházmegye gyülekezeteinek hangszerei (elsősorban sípos orgonái) karbantartásához, felújításához.

Szép októbert kívánva:
Sipos Csaba

A Lecsófesztivál margójára

A 2018. augusztus 25-én a Széchenyi parkban megrendezett XIV. Országos Lecsófesztiválon a *Balatonkenesei Városvédők* ***Kenesei Keszegrágók*** néven vettek részt. Civil szervezetünk célja most is a balatonkenesei értékek és hagyományok bemutatása, népszerűsítése volt.

Standunk *díszítésében* megjelentek városunk jellegzetességei, valamint a Balatonhoz kötődő, XX. századi munkás hétköznapok képes történelme. Őseink előtt *hagyományőrző tagjaink*, valamint *főszakácsnőnk* korhű viselettel tisztelegtek.

Kiemelten fontosnak tartottuk továbbá a helyi és a térségünkhöz tartozó, *Kelet-Balaton-környéki borok* bemutatását, mivel a Balaton-környéki szőlőtermesztés mindig nagy múltra

Kenesén történt

Kenesén történt

tekintett vissza. Pavilonunknál az érdeklődők megtekinthették a helyi termelő ***Keresztes család*** és ***Kürthy Lajos***, valamint többek között a balatonvilágosi ***Horváth Szőlészet és Pincészet***, illetve ***Mihalovics Miklós*** borait.

A Balaton-parti települések hagyományos táplálkozásában a régmúltban is kiemelkedő helyen szerepeltek a *halételek*, ezért meghívásunknak eleget téve a *Balatonkenesei Horgász Egyesület* közel 170 darab keszeget sütött.

Elfogadta meghívásunkat ***Ráday Mihály***, a *Város- és Falvédők Szövetsége (Hungaria Nostra)* elnöke is, aki elismerően beszélt az eddig elvégzett munkánkról, és további sok sikert kívánt városvédő tevékenységünk folytatásához.

Külön öröm volt számunkra, hogy azon *támogatóink*, akik egész évben segítették munkánkat – helyi és távolabbról érkező magánszemélyek, vállalkozók, valamint nyugdíjasaink – is elfogadták meghívásunkat és jelenlétükkel megtiszteltek minket.

Csapatunkat a nap végén a rendezvény zsűrije több *elismeréssel* jutalmazta.

A megmérettetésen ***keszeges lecsónk II. helyezést*** ért el. ***Keszegrágó legények*** című *indulónk* pedig megkapta a fesztivál legjobb indulójának járó első díjat.

A Balatonkenesei Városvédők neve alatt egyik támogatónk, ***Bakos Imre*** tiszakécskei termelő saját termesztésű zöldségeivel indult a *Balatonkenesei Kertbarát Kör* által meghirdetett *terménynszépségversenyen*, melyen első helyezést ért el.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik segítettek és támogattak minket, hogy a lecsófesztiválon bemutathassuk és népszerűsíthessük hagyományainkat, értékeinket és ezáltal szervezetünk tevékenységét is.

Támogatóink:

- Kenese Marina- Port Zrt.
- Kocsis Kenese Kft.
- Hydrodynamic Kft.
- Hydro Optic Kft. – Ágnes Optika
- Krizsó és Társa 2010 Kft.
- Vegyeske Könyv- Papír- Írószer- és Nyomtatványbolt
- BorsosHáz
- Sorompó Kisvendéglő
- Balatonkenesei Horgászegyesület
- Tátorján Nyugdíjas Klub
- Keresztes család
- Kürthy Lajos
- Horváth Szőlészet és Pincészet
- Mihalovics Pince
- Bakos Imre tiszakécskei vállalkozó
- Erdélyi István
- Balatonkenesei Fürge Ujjak Klub
- Budai Esküvő- és Rendezvényszervező Iroda
- Mátrai Tiborné
- Füstös Edit
- Ferik Andrea
- Pintér József

Külön köszönet illeti tagjainkat önzetlen és odaadó munkájáért, valamint minden segítőnket, akik a kora reggeli óráktól késő estig helytálltak: nélkülük nem zárhattuk volna ilyen sikeresen a napot.

Szabó Tamás
a Balatonkenesei Városvédők elnöke

Fotók:
Téli Fanni és Weisz Lajos

Kedves Olvasók!

Szeretném kicsit részletesebben megismertetni Önökkel a ***Városvédők*** Lecsófesztiválra való felkészülésének és eredményes részvételének háttérmunkáit. Közösségünk kitűzött célja nemcsak önmagunk szórakoztatása volt, hanem településünk magas szinten való bemutatása, népszerűsítésére a sátrunkhoz látogató vendégek számára.

Önként vállat feladataink elvégzését átgondolt, és sokszor heteken át tartó folyamatos *szervezési munka* és egyeztetések előzik meg. A Lecsófesztiválon való részvételünket is lehetőleg hibátlanul megoldandó feladatnak tekintettük, elsősorban elnökünk, ***Szabó Tamás*** irányításával. Fontosnak tekintettük más *civil szervezetek* bevonását is, hogy velük együtt bizonyíthassuk az összefogás közösségi erejét. Kötelező feladatnak tekintettük *elődeink*, az annak idején méltán híres *kenesei halászközösség* képi megjelenítését és az 1900-as esztendőkben használatos *halászati eszközeik* bemutatását, valamint a népi és hagyományőrzői viseleteket. A többi, versenybe nevező csapathoz hasonlóan mi is igyekeztünk *ízletes falatokkal* bővíteni kínálatunkat, például egyéni ízesítésű kolbásszal, pecsenyével és nem utolsósorban a hagyomány szerinti lecsó elkészítésével. Külön meg kell említenem a velünk együttműködő és közösségünket is támogató *barátainkat*: a ***„Malackodókat”***, az ***Ágnes Optikát***, a ***Balatonkenesei Horgász Egyesületet***, valamint az ***Onogur Hagyományőrző Egyesületet*** – ezúton is köszönjük segítő munkájukat.

Percnyi pontossággal kidolgozott egész napos teendőink során minden társunk tisztában volt a rá váró feladatokkal.

Szokásunkhoz híven meghívtuk és vendégül láttuk településünk *nyugdíjasait* is.

A jó ételeknek kötelező kísérője a minőségi borok fogyasztása, melyből bőséges kínálat volt a Kelet-Balaton-környéki borosgazdák jóvoltából.

Sok új ismeretség köttetett azon a napon; voltak jó néhányan, akik többször visszatértek hozzánk, ha csak néhány elismerő mondat erejéig is. Mások felvételeket készítettek a halászokat munka közben ábrázoló képekről, a kiállított eszközökről és közben kérdésekkel árasztottak el bennünket a látottakkal kapcsolatban. Néha alkalmi csoportok és baráti körök kérdéseire válaszoltunk, akik már a településünk történelmi múltjáról érdeklődtek, valamint megtekinthető műemlékink iránt érdeklődtek. Közben fél szemükkel legtöbben már a fenséges illatokat árasztó, félig átsült keszegeket is megcsodálták. Hitetlenkedve fogadták a hírt: nálunk valóban frissen sült balatoni keszeget kóstolhatnak. Híre hamarosan szárnyra kelt, mert hamarosan szép számú német turista is ellátogatott hozzánk.

A szép és kellemes balatoni éjszakában fáradtan ugyan, de arcunkon elégedett mosollyal nyugtáztuk: ismét sikeresen valósítottunk meg egy remek feladatot. Népszerűsítettük szeretett városunkat, és sokaknak örömet szereztünk. Önzetlen támogatóinknak köszönhetően nagyszerűen vizsgáztunk ez alkalommal is. Büszkék vagyunk rá, hogy támogatóink eljöttek a rendezvényre, s ki rövidebb, ki hosszabb időt töltött velünk.

A versenyeken a mindenkori zsűri döntéseit tisztelettel elfogadjuk és megköszönjük, ám számunkra mindig a legfontosabb az ezeken megjelenő helyi- és nyaralóközönség véleménye, ahogy ez alkalommal például Ráday Mihály elismerő szavai.

Id. M. S.

Megyei Polgárőrnap Kenesén

A ***Megyei Polgárőrnapok*** történetében felettébb ritkán fordul elő, hogy egymás után kétszer ugyanazon a helyszínen kerülnek megrendezésre. Nos, Balatonkenesén épp ez történt…

A 2016-os nagy sikerű, körülbelül 1100 résztvevővel megtartott rendezvény után 2018-ban ismét ***Balatonkenese*** adott otthont a Megyei Polgárőrnapnak, a Széchenyi parkban.

Már reggel nyolc óra tájban érkeztek az első vendégek, mert az ***Országos Polgárőr Szövetség*** által szervezett *közlekedési versenynek* itt volt a megyei elődöntője, majd 9 órától az egyesületi elnökök részvételével ***Megyei Küldöttértekezlet*** volt a Kultúra Házában.

Eközben a park lassan benépesült polgárőrökkel, azok családtagjaival, különféle árusokkal, meghívott vendégekkel.

A hivatalos megnyitón, 11 órakor, a Himnusz elhangzása után ***Tömör István*** polgármester úr köszöntötte a megjelenteket. A megyei rendőr- és polgárőr-vezetők ünnepi beszéde után az újonnan belépett polgárőrök *eskütétele* következett, majd *jutalmak* átadására került sor. A polgárőrmozgalomban kifejtett kimagasló tevékenység eredményeképpen arany, ezüst, bronz *érdemkeresztekkel*, *Szent László-plakettel*, a rendőrökkel közösen végzett szolgálatok elismeréséül *Szent György-plakettel* köszönték meg a polgárőrök munkáját. Ebben az évben először, hagyományteremtő céllal kerültek átadásra 5, 10, 15, 20, 25 éves jubileumi kitűzők és oklevelek, az egyesületi elnökök részére.

A hivatalos ünnepség után az ***MRFK MEKTA Alosztály*** (kommandósok) nagy sikerű bemutatója következett, majd az ***MH Rekreációs és Kiképző Központ*** dolgozói gulyáslevest osztottak a résztvevőknek ebédre.

14 órától ismét a színpad előtt gyülekeztek a nézők, hiszen elkezdődtek a színpadi programok, a megye minden részéből érkezett előadókkal.

Ezúton szeretnénk megköszönni a kiváló műsort a Somogy megyéből érkezett, mulatós programot előadó ***Katona Istvánnak***, a ***Balatonalmádi Néptáncműhely***, a ***Noszlopi Countrycsoport***, a ***Kolontári Svábtánc-csoport***, a ***Veszprémi Countrysok*** és a ***Szivárvány Népdalkör*** tagjainak.

A műsor mellett *főzőverseny* is lehetőséget adott a szórakozásra, és a megmérettetésre, a ***Pápai Hús Zrt.*** által felajánlott sertéshúsból bármilyen étellel nevezhettek a csapatok.

A színpad környéki fák hűvösében a gyerekeknek ***Kerti Teri*** nyugdíjas óvó néni tartott gyorstanfolyamot *origamihajtogatásból*, valamint *ugrálóvár* is várta a kicsiket. A ***társszervek*** (*mentők*, *katasztrófavédelmisek*) is lehetőséget kaptak a bemutatkozásra.

Fotók: police.hu és Vasváry-Tóth Tibor

A napot ***Sziránszky Krisztián*** esti zenés műsorával fejezhették be a polgárőrök, akik mind egyetértettek abban, hogy ismét egy jól sikerült, remek napot töltöttek együtt barátaikkal, családtagjaikkal a Balaton partján.

Nyemcsok Gabi
szervező

Kenesén történt

Szeretnénk köszönetet mondani ***Gábor Adriennek***, a Kultúra Házának vezetőjének, hogy lehetővé tette, hogy ismét bekapcsolódhattunk az *Európai Örökségi Napok* országos programjába.

Köszönjük a ***Városgondnokság dolgozóinak***, hogy a hívó szóra 1 nap alatt csodálatos rendet tettek a kertben és az utcán. A helyiségek tisztasága ***Kerekes Tündét*** dicsérte. Így a helyszín, a Tájház már bemutathatóvá vált.

Kenese egyik legrégibb műemléképületében bemutattuk Balatonkenese *épített*, *régészeti* és *természeti örökségeit*. Dokumentumok, képek sokaságával hívtuk fel a figyelmet településünk értékeire.

A beszélgetések során felvetődött, hogyan lehetne megőrizni és megismertetni ezt az örökséget. Ezeket a gondolatokat szeretném megosztani az olvasóval.

Először is kapcsolatot kell kialakítani a *szállodákkal* és a *civil szervezetekkel*. Nagyon jó ötlet volt nyáron a *Tourinform iroda* szombatonkénti sétája, ahol bemutatták nevezetességeinket. Sikeresek voltak az évek óta működő *Tájházi szerdák* kézműves foglalkozásai is.

A *vendégkönyvi bejegyzések* tanúsítják az elismerést a múlt emlékeinek megőrzéséért. Jó lenne, ha az itt élők magukénak éreznék értékeinket és tennének is megóvásukért, megőrzésükért. Mert lenne mit tenni, ha csak a tájház épületét nézzük, felújításra vár.

Köszönet az ***Önkormányzatnak*** a tavalyi nádazásért. Megcsodálják a látogatók! De a *foglalkoztató*, az *Iparosház* belső tereire is ráférne az átalakítás. Tudom a választ: nincs pénz!

1991 óta többször is kellett javítani az épületen. Volt olyan munka, pl. *vakolás*, *meszelés*, amit felajánlásból végzett el egy-egy mester. A *kocsiszín* építése a ***Faluvédőket*** dicséri.

Ma már csak pénzért lehet valamit tenni?

A másik gondolat, ami felvetődött, a gondos gazda hiánya. Nagy szükség lenne egy *szakemberre*, aki tudná milyen értékek vannak bezárva a házba.

Olvasom a Kenese Újságban a felhívást adjuk át digitalizálásra régi családi fotóinkat, iratainkat, mert így lehet a mából történelem. Először rendezzük el végre a tájházban levő több száz kép, irat, könyv sorsát, hogy mindenki számára láthatóvá váljon a könyvtárban.

Jó lett volna, ha a helyi közösségek is megtisztelték volna a rendezvényt, de érdekesebb volt az Országos Polgárőr találkozó a Széchenyi parkban.

Végül a *Gyenesdiási Magyar Vándor Klub* beírásából idézek: *„Bizony szükség van arra, hogy a múlt emlékeit megőrizzük, tovább örökítsük.”*

Vér Lászlóné és **Vér László**

Megfertőzött minket a Conestoga-vírus...

„...ez nem olyan, mintha elmennénk a bálba és táncolnánk egy jót..."

Próbája után kerestük fel a Conestoga Country Linedance csapatát, hogy arról érdeklődjünk,...

– ...mi hír a Conestoga háza táján?

Kuttler Anita: Az első és legfontosabb, hogy *hamarosan ötévesek leszünk.* Erről az öt évről rengeteg szép emlékünk van. A Conestoga életében mindig szép pillanat, amikor felmegyünk a színpadra, és a konferanszié azt mondja: *„köszöntjük a kistérségünkben nagy népszerűségnek örvendő tánccsoportot"*. Ilyenkor arra gondolok: ezzel a pár szóval az összes álmom valóra vált, hiszen azért alakultunk, hogy a Balaton-parti rendezvényeket színesítsük. ***Thierry*** és én azt szerettük volna, ha folytatódik a Franciaországban, Elzászban 2002-ben elkezdődött hagyomány. Ott és akkor alakult a *francia Conestoga*, azzal a céllal, hogy westernjátékokon és színpadi linedance bemutatókon lépjenek fel. Thierry egy barátjával alakította azt a tánccsoportot. *A sors ismételte önmagát*, mert 2014-ben Magyarországon három fiú, három barát kezdett el hasonlóban gondolkodni: ***Thierry***, ***Zsednai Attila*** és ***Budai Tibor***. Tibi azt mondta: tanítsátok meg nekünk is a táncokat! Ezzel alakult meg 2014 januárjában a tánccsoport. Mi akkor még *polgárőrök* voltunk, és Attilával a karácsonyi polgárőrünnepségen eljártuk a *Cotton Eyes Joe-táncot*, így kezdődött a történet. A csapat 2014 *gyereknapi rendezvényén* debütált, mely után nagyon szép cikket írt rólunk ***Szűcs Anikó*** a Balatonkenesei Hírlapban – erre most is nagyon szívesen emlékszünk. Ebben Anikó kiemelte, hogy *generációk harmóniája* a csapat, ami most, majdnem teljes öt év után is igaz. Gyerekek, felnőttek egyaránt szeretik és művelik ezt a táncot – reméljük, a gyerekek később *továbbviszik a stafétát*. Nagy statisztikusunk Attila, aki az együttes minden fellépéséről minden számadatot tud – én ebből csak annyit mondok el, hogy az *ötödik countrykarácsonyunkra készülünk*, ami szerintem itt, Magyarországon jelentős. Nagyon sok *fellépés*, két *versenydíj* – harmadik helyezést értünk el 2016-ban és 2018-ban az Országos Linedance és Countryfesztiválon –, *nemzetközi versenyen* való részvétel, amin *saját koreográfiánkat* mutattuk be, fért bele ebbe az öt évbe. Mindannyian nagyon szívesen emlékszünk a *Stefánia Palotában*, a ***Bulletproof Band***-del való fellépésünkre, egy countryesten. Idén március elején az ***Anonymus Retro Band***-del szerepeltünk az *Ady Művelődési Központban*, *Újpesten*. Kétszer képviseltük Balatonkenesét a *Fonyódi Gasztrofesztiválon*, ahol mind a kétszer aranyérmet nyertünk, 2018-ban pedig a *Nemzeti Regattán* lépett fel a csoport városunk képviseletében. Reméljük, ez is hozzájárult Kenese győzelméhez.

A Conestoga a 2018-as Balatonalmádi Borfesztiválon

– Azonnal sikeresek lettetek, ahogy a csapat megalakult: Balatonkenese kezdettől szeret titeket.

Anita: A lelkesedésünk, az, hogy szívünket-lelkünket beleadjuk a produkcióinkba, nyilvánvalóan hatott a közönségre. Mi ennek nagyon örülünk!

– Hogyan lesz valakiből linedance táncos?

Anita: Megfertőz minket a Conestoga-vírus.

Kreitliné Kálmán Éva: Valahogy így! Először úgy voltam vele: eljövök megnézni egy *próbát*, és meglátom, milyen lesz. *Itt ragadtam.* Minden generáció képviseltette magát – nagymamától anyukán át az unokáig. Anita mindenkitől egyenként megkérdezte, mit szólnánk a színpadi fellépéshez, van-e már valakinek tapasztalata. A gyereknapi program után *szerepeltünk a tv-ben*, ami valamennyiünknek nagyon jó érzés volt. A fellépések legkedvesebb emlékeink közé tartoznak, mert ez nem olyan, mintha elmennénk a bálba és táncolnánk egy jót. *Sok koreográfiánk van*, mert nem szeretjük mindig ugyanazt táncolni. Az utolsó pillanatban is szoktunk változtatni a dolgokon. Az elején persze mindenki megküzdött magával, hogy merjen, vagy ne merjen színpadra, közönség elé lépni. Amikor a fellépések és a versenyzés mellett döntöttünk, jöttek a gyönyörű ruhák – mostanában mondtam Anitának, hogy vezessen be dresszkódot, mert egyszerűen nem tudok választani közülük.

A csapat a X. Országos Linedance és Countryfesztiválon, 2018-ban

Anita: A ruháink a közönségnek is nagyon tetszenek, mindegyik színes, látványos.

Zsednai Attila: Több jelmezünk is van. Most már nem csak *cowboyként* és *cowgirlként* tudunk megjelenni: a csapat több mint fele *indiánként* is tud táncolni.

– Aki figyelemmel kíséri a fellépéseiteket, láthatja, hogy táncaitok egyre több elemet tartalmaznak.

Anita: Minden évben van valamilyen tervünk. Először *hagyományos countryval* kezdtünk, aztán következtek az *ír táncok*. Később egy *latinos vonalat* is belevittünk – minden stílusban kipróbáltuk magunkat. Budapesten, az egyik versenyen nagy elismerést kaptunk: mozgáselemeinket látva a zsűri biztosra vette, hogy *profi szalontáncosok* vagyunk. A tavaly karácsonyi mű-soron mutattuk be Kenesén először ezt a latin elemekkel fűszerezett előadást, amit a Balaton TV-ben is láthattak.

Most visszatértünk a *new countryhoz*, de lesznek még *újhullámos* táncaink. Annak a híve vagyok, hogy a repertoárunkban meg kell hagyni a *tradicionálist*, de figyelni kell az *új irányzatokat* is. Szívesen nézem az új lépéseket, és amit tudunk, adaptálunk. A linedance az a műfaj, amelyhez nem kell kifejezetten *táncos alkatnak* lenni – aki lelkesedéssel táncol, annak az öröme és boldogsága kifejeződik a táncában.

– Hol és hogyan tudod követni a linedance új irányvonalait?

Franciaországban nagy divatja és múltja van a linedance-nek, ott sok csapat fejlődését kísérem figyelemmel. Fontos mozzanat az utóbbi idők történéseiből, hogy Thierryvel 2000 km-re, az Óperenciás tengeren túl, *Oléron szigetén* jártunk egy *felkészítőtáborban*, melyet a ***Texas Sidestep*** tartott. Az egyhetes intenzív kiképzésen *reggel kilenctől éjfélig* tartott a tanulás. Olyan élményt jelentett a számunkra, amit még egészen biztosan hosszú ideig fogok átadni a csapattagoknak. Sok táncot hoztunk, hatalmas, megrakott hátizsákkal érkeztünk haza. Jelenlegi repertoárunk már az oleroni tanulás eredménye. Ötödik karácsonyunkat szeretnénk méltóképpen megünnepelni, ezért most nagyon sokat gyakorlunk.

– A színpadon mindig, de még most, egy kétórás próba után is látszik rajtatok a közös együttmozgás öröme.

Éva: Mozgásformának is nagyon jó ez a tánc, mert a próba egyben komoly edzés. Nem mondom, hogy néha nem fáj, mert feltöri a lábunkat a csizma, érezzük az izmainkat, de *a színpadon minden probléma elmúlik*. Emellett jó a zene, és *a csapat egy nagy családot alkot*. Tudjuk, hogy *számíthatunk egymásra*: ha utazni kell, megszervezzük, ha valami felmerül, megoldjuk.

Anita: Együtt dolgozunk a *színpadkép* kialakításán: most már sokszor közösen döntjük el, milyen legyen a formáció, ki merre mozogjon… Jön egy jó *ötlet* az egyik tagtól, bevállalja valaki a *szólót* – így is csapatban dolgozunk. Persze ott van még a hatalmas *elő-, utó- és háttérmunka*, a felvételek összevágása, amit a fiúk végeznek.

Farsang a Kultúra Házában, 2018

– Van összehasonlítási alapotok, hogy a külföldi linedance együttesekhez képest milyenek a lehetőségeitek, repertoárotok és helyzetetek?

Anita: Csapatunk nagy előnye, szerencséje, hogy míg a külföldi együtteseknek *nehéz* fellépési lehetőséget találni, nekünk néha *vissza kell mondani* egy-egy felkérést, mert nem tudjuk beleilleszteni az időnkbe. Szomorúan tesszük, de van, amikor fizikai képtelenség még egy szereplést elvállalni. Városi rendezvényeken, falunapokon, nyugdíjasklubokban szerepelünk. Sok *óvodában* és *iskolában* szerettettük már meg a gyerekekkel a linedance-t. A probléma, hogy esti próbáink ideje a gyerekeknek sajnos nem felel meg, de reméljük, a szüreti műsorunkon ők is ott lesznek majd. Arról, hogy milyen sűrű a programunk, Attila tud többet mesélni.

– Akkor halljuk a statisztikát!

Attila: 2014 májusában volt az első igazi fellépésünk – abban az évben mindjárt *tizenhét* másik követte. 2015-ben már 34 szereplésünk volt, kétnegyvenszer is visszahívtak már. Részt vettünk *három országos és egy nemzetközi versenyen*; az országos versenyek közül kettőről elhoztuk a *harmadik helyezést*, egyszer *ötödikek* lettünk. Tizenhét hazai csapatból ez elég jó teljesítmény. Fellépéseinkről mintegy *kilencezer fotónk* és *hatszáz kisfilmünk* van, melyek az egyéni táncokat és a teljes csapatot is megörökítik. Ezeket Youtube-ra és Facebook-ra is feltöltjük, de a próbáinkról is teszünk fel anyagokat. Az öt év alatt csak egyetlen fellépésünket mosta el az eső, Fűzfőn, pedig akkor is eljártuk az *esőtáncot*.

Éva: Világoson egyszer beszorultunk egy pici terembe, de ott is sikerült hatalmas hangulatot csinálnunk.

– A Dunántúlon vannak más linedance csapatok is?

Anita: Hogyne, sőt a megyénkben a legtöbb. Jövőre éppen *Veszprémben* rendezik a következő ***Országos Linedance és Countryfesztivált***. Kedden Fűzfőn, szerdán Kenesén gyakorlunk – nagy megmérettetéseken *mind a két várost* képviseljük. De nem zárkózunk el más táncos műfajoktól sem: Balatonfűzfőn az ottani *hagyományőrző csapattal* készítettünk közös műsort. A két stílus egyszerre jelent meg a színpadon: az egyik oldalon a fűzfőiek járták a keringőt, a másikon pedig mi ennek country változatát.

– Mire készültök most?

Anita: A továbbiakban is maradunk *versenycsapat*, nagy tervekkel, álmokkal. Már gondolunk a jövő évi *országos fesztiválra*, de ami ezt megelőzi, *ötödik karácsonyi műsorunk*. Szép ez a két szó: *Mindenki Karácsonya*. Amikor vastapsot kapunk a kenesei közönségtől, euforikus érzés tölt el minket, ami-

be szeretnénk mindenkit bevonni. Szeretnénk megélni, hogy *mindenki velünk táncoljon*, akár a színpadon, akár a nézőtéren. Az idén, tervezett *Christmas Linedance Medley* számunk végén szeretnénk egy hatalmas, ***közös karácsonyi örömtáncot***, amiben lehetőleg minden jelenlevő aktívan részt vesz, ezért kérünk mindenkit, aki tud és szeretne, szerdánkét hat órakor ***táncoljon együtt velünk a próbákon***! Alkalmanként egy-egy negyedórás előkészülettel gyakorlunk rá.

– Sok sikert a tervekhez és a további szereplésekhez! Kedves keneseiek, keressék elő a tánccipőjüket, western-csizmáikat, és jöjjenek szerdánként a karácsonyi örömtánc próbáira!

Vasváry-Tóth Tibor
és Nagy Krisztina

A Conestoga Country Linedance
a Mindenki Karácsonyán
örömtáncra hívja
Balatonkenesét!
Próba szerdánként
18:00 órakor,
a Kultúra Házában.
Mindenkit
sok szeretettel várunk!

OLVASÓPRÓBA

Noha messze még a karácsony, a lassan sötétbe forduló délutánokon, estéken hobbijainknak is élhetünk – pláne, ha elhatározzuk, hogy magunk készítette ajándékokkal lepjük meg szeretteinket.

A varráshoz nem kell más, csak tű, cérna és forró csoki, állítja Tone Finnanger. A Tilda-sorozat e kötetében húsz használati tárgy varrásának titkaiba vezet be, fotókon, rajzokon és részletes leírásokon keresztül.

Tone Finnanger: Tilda – Tű, cérna, forró csoki. Tölgy Kiadó, 2018

Újra népszerű a horgolás. Akár használati tárgyat, akár ruhadekorációt tervezünk, érdemes megfontolni, hogy kivitelezésére a horgolást válasszuk. Ebből a könyvből az is megtudja, hogyan kell, aki még az életében nem vett horgolótűt a kezébe.

Horgolás kezdőknek – Minden, amit tudni kell a horgolás elkezdéséhez. Kossuth Kiadó, 2018

A skót szerzőnő, Hilary Grant saját tervezésű ruhakollekciója legkedveltebb mintáinak kötéssel elkészíthető változatát mutatja be sapkáin és pulóverein. A könyvből egyszerű, praktikus és mindig divatos darabokat köthetünk, akár egyetlen este alatt.

Hilary Grant: Kötés északi módra – 30 divatos sapka, kesztyű, sál és pulóver. Kossuth Kiadó, 2018

Ha komolyabbat választana valaki, mint a varródoboz, netán férfi az illető, nem kell lemondania a saját kezűleg készített ajándéktárgy luxusáról: Josh Nava kezdőknek szóló könyvéből az alapoktól sajátíthatja el egy ősi szakma fortélyait.

Josh Nava: A fafaragás alapjai. 25 könnyen elkészíthető ajándéktárgy. Libri Könyvkiadó, 2018

A NOVEMBERI PROGRAMOKBÓL

2018. november 10. szombat, 15:00

Kultúra Háza

Márton-napi libaságok

KENESEI SZABADEGYETEM

2018. november 12. hétfő, 17:00
Kultúra Háza

Mónus József, a „Fehér Farkas", többszörös világrekorder tradicionális távlövő íjász előadása

Alsórét Balatonkenese településrésze, a Balaton és a vasúti pálya között, a Vak Bottyán strandtól a Honvéd Üdülőig terül el. Működik ott egy civil kezdeményezésű, a területen ingatlannal rendelkező lakókat képviselő érdekvédő egyesület, az ***Alsóréti Üdülő Egyesület*** *– náluk jártunk látogatóban, s vezetőségükből Horváth József elnökkel és Dr. Galambos Péterrel beszélgettünk.*

„Keneseieknek érezzük magunkat, és Keneséért dolgozunk"

– Kérünk szépen egy bemutatkozást az Egyesülettől a Hírlap olvasói számára!

Horváth József: Köszönjük a lehetőséget! Szeretnénk úgy bemutatkozni, hogy a keneseiek ne úgy gondoljanak ránk, mint „együttmentekre", akik mindig csak akarnak valamit.

Az Alsóréti Üdülő Egyesület 1995-ben alakult, 2000-ben teljesen megújult, és azóta aktívan működik. A területen 1250 ingatlan található, az Egyesület tagjainak létszáma pedig jelenleg 630 fő, így kb. 1800 ember érdekeit képviseljük, valamint a többi, az Alsóréten nyaralóval rendelkező személyt is, akik még nem egyesületünk tagjai. Az egyesületi munkát öttagú intézőbizottság irányítja és három tagú felügyelőbizottság ellenőrzi. 2006-tól közhasznú egyesületként működünk.

– Milyen tevékenységet végez az egyesület?

Galambos Péter: Gondját viseljük az Alsóréti szabadstrandnak, jelentős fejlesztéseket végrehajtva, évről évre rendbe hozzuk. A keneseiek szeretik, sokan járnak ide, nemcsak az Alsórétről. Díszburkolatot készítettünk, a vízre való kijutást – a stéget, a homokos szakaszt, a nád karbantartását – magunk finanszírozzuk. Teljes területünkön térfigyelő kamerák működnek: a rendszert az Egyesület létesítette és tartja fenn. Amikor a városban is elkészült a rendszer, kértük, hogy a mi kameránikat is vegyék bele az üzemeltetésbe, de ez eddig sajnos még nem sikerült. Szeretnénk venni további négy kamerát, olyan pontokra, ahol tudjuk, hogy hasznos lehet. Ezeket is integrálni lehetne a városi rendszerbe.

A korábbi években a város művelődési intézményével együttműködve rendezvényeket is szervezünk a szabadstrandon. A Parti sétány közparkjában szörf- és csónaklejárót építettünk. Működik horgásztagozatunk, tagjainak horgászati lehetőséget teremtettünk Alsóréten: e célból nagy területet bérlünk a Vízügytől. Emellett a téli hónapokban biztosítjuk házaink, nyaralóink ellenőrzését, felügyeletét. Játszótereket létesítettünk – a Március 15. téren és a szabadstrandon –, útjaink mellett padokat, szemétgyűjtőket helyeztünk el.

– Miből és hogyan sikerül megoldani a sokrétű feladatokat?

Horváth József: Tagdíjakból, az 1%-os SZJA-felajánlásokból, és egyéb adományokból. Ezeket mind visszaforgatjuk Alsórét fejlesztésébe. Elmondhatjuk, hogy az elmúlt 10-15 évben több tízmillió forintot költöttünk az Alsórét területére.

Az alsóréti szabadstrand

Galambos Péter: Mi nemcsak kérünk, hanem adunk is, hiszen mindezzel Kenesét fejlesztjük. Nem kérünk sokat, de azt nagyon szeretnénk, ha az Alsórétről befolyó adók – ingatlanadó, idegenforgalmi adó – legalább 10%-át itteni fejlesztésekbe forgatná vissza az Önkormányzat. Például megoldhatnánk belőle a parkolást a szabadstrand környékén.

– Gondolom, nem könnyű ennyi dolgot koordinálni.

Horváth József: Az információhiány nagy gondunk, akár Egyesületünknek, akár az Alsóréten élőknek. Alsóréti Hírlevél néven információs lapot adunk ki, amelyben közérdekű tudnivalókról olvashatnak. Sokszor kenesei ügyekben ez az egyetlen hírforrása az alsórétieknek, mivel a Kenesei Hírlapot nem kapjuk meg, csak a városban tudunk szerezni egy-két példányt. Sok az idős ember, Balatonkenese honlapját kevesen tudják követni. Korábban kaptunk plakátokat is a városi rendezvényekről. Egy ideje azokról is csak akkor értesülünk, ha vásárolni megyünk a városközpontba, sőt néha úgy sem. Nagyon jó lenne, ha a rendeletek évenkénti változásairól, fontosabb, esetleg határidős közérdekű ügyekről az Önkormányzat levelet küldene az itt nyaralóval rendelkezőknek, mert így biztosan nem lennének félreértések. Emellett jó lenne, ha Egyesületünk a kenesei programokról is rendszeresen kapna tájékoztatást, mint korábban – akár e-mailben, mert úgy feltennénk azokat a honlapunkra, a facebook-oldalunkra is.

Galambos Péter: Az Alsóréti Hírlevél 1200 példányban készül: az idei első számban részletes tájékoztatást adtunk például a hulladékszállításról, mert ezzel sajnos sokaknak gondja van. Még év elején szerettük volna, ha a nyári időszakban a szelektív PET-palack hulladékot nem havi egyszer, hanem legalább kétszer, a zöldhulladékot pedig hetente szállítsák el. Április-májusban és szeptember-októberben elég lenne egy-egy alkalommal elvinni a kerti hulladékot, mert akkor jobban eláll, mint nyáron. Ha azon a héten nyír füvet valaki, amikor éppen előtte vitték el a zöldhulladékot, a levágott fű három hétig marad a zsákban, ami biológiailag lebomló, így nem egyszer fordul elő, hogy mire elvinnék, kiszakad, és a benne lévő tartalom egy része a házak előtt marad. A tavaszi és őszi időszakban szelektív hulladék sem keletkezik annyi – szerettük volna elérni, hogy a szolgáltató csoportosítsa át a szállítás idejét, gyakoriságát. Nem kértünk többet, csak más menetrendben, az itteni élethez alkalmazkodóbb módon. Ez egyelőre nem valósulhatott meg.

Sajnos nemrég furcsa hírek kaptak szárnyra arról, hogyan szállították el az Alsórétet elcsúfító, illegálisan lerakott szemétkupacokat, pedig a valóságban 120 üdülőtulajdonos mondott le a saját, ingyenes, éves házhoz menő lomtalanítási lehetőségéről, így a Siókom külön költség nélkül szállította el a lomokat. Az egyéb, szintén illegálisan kirakott szemetet a megállapodás értelmében a Városgondnokság szállította el.

Horváth József: A szeméttel idén több gondunk akadt, mint máskor, de ez visszatérő probléma. Korábban ezért is szerettünk volna saját költségünkön tíz utcai hulladékgyűjtőt elhelyezni az Alsórét területén. Az volt a kérésünk, hogy a kihelyezést végezze el a Városgondnokság. A felajánlásunkat a város végül nagy nehezen fogadta el, mert különböző okok merültek fel, melyek miatt először nem támogatták: azt mondták, ezzel a Városgondnokságnak további állandó munkát adnak a szemétgyűjtők ürítése, továbbá ezek újabb gócpontok lennének, ahová az emberek a szemetet tömegesen tennék le. Végül engedélyt kaptunk, de a hulladékgyűjtők telepítését nekünk kellett megoldani.

– Az együttműködésre való készség tehát megvan. De talán lehetne javítani a kommunikáción.

Galambos Péter: Kenese speciális helyzetben van abból a szempontból, hogy nálunk itt Alsóréten a vasút és a Balaton közötti részen néhány állandó lakoson kívül csak nyaralók vannak. Ez más Balatonparti településekre nem nagyon jellemző. Máshol jobbról-balról helyiek a szomszédok, így a híráramlás is könnyebb.

Galambos Péter és Horváth József

Játszótér, Március 15. tér

Horváth József: Hiányoljuk a minket érintő kérdésben a társadalmi egyeztetéseket. Az alsóréti forgalomtechnikai felülvizsgálat esetében szerencsére ez most megvalósul, mert a testületi ülésen, amelyen erről döntöttek, azt kértem, hogy ez ügyben mindenképpen egyeztessenek az Egyesülettel. Viszont sajnos nem kérdeztek meg bennünket az elektromoshajó-kikötővel kapcsolatban. – A testület részéről korábban volt, aki tartotta a kapcsolatot a civil szervezetek vezetőivel – ez az alpolgármester feladata volt –; felhívta a figyelmet az esetlegesen minket érintő kérdésekre, amelyeket a testület napirendre tűzött, s akkor mindig meg tudtunk jelenni az ülésen.

Galambos Péter: Amikor megkaptuk a forgalomtechnikai felülvizsgálattal kapcsolatos anyagot, körbeküldtük azoknak a tagoknak, akik e-mail címmel rendelkeznek. Közel húsz észrevétel érkezett vissza, amelyek között több hasznosítható is van. Szerencsére a változtatásokat tervező közlekedésmérnökkel is le tudtunk ülni egyeztetni, aki így sokkal árnyaltabb képet kaphatott az itteni állapotokról. Az eddig meglevő ellentmondásokról – felesleges és hiányzó közlekedési táblák, balesetveszélyes csomópontok – az tud igazán beszámolni, aki rendszeresen közlekedik ezeken az utcákon, akik pedig jelen esetben legnagyobbrészt nyaraló vendégek.

Horváth József: Egyeztetéssel, párbeszéddel nagyon sok dolgot meg lehetne előzni, jobbá lehetne tenni. Ilyen volt például hat éve a nyúlvány lekerítésének esete, ahol sokszoros párbeszédben próbáltuk megértetni az ügyben képviselt álláspontunkat, és hasonló a szituáció a jelenlegi elektromoshajó-kikötő esetében is. Az ellen tiltakozunk – már több mint ezer aláírást gyűjtöttünk össze az érdekében –, hogy ne vegyék el egy hajókikötővel azt a kétszáz méteres partszakaszt, amit most végre nagyon szépen megcsináltak: érdemes oda kiülni, mert gyönyörű látvány onnan a tó. A kikötővel szerintünk ez teljesen elveszne. – Nyaralótulajdonosaink között vízügyi szakemberek is akadnak: ők komolyan tartanak a problémától, hogy a kikötő mólójának megépítésével a Vak Bottyán strandnál megváltozik az áramlás, és a vize még hínárosabbá és iszaposabbá válik, így az esztétikai probléma mellett egy ökológiaival is számolni kell. Abban meg abszolút nem vagyunk biztosak, hogy ott csak átmenetileg kötnének ki a hajók – ismerjük az embereket, és tudjuk, mit jelent egy ingyen parkolási lehetőség. Mi ezektől nagyon tartunk.

– Akkor keresni kell az alkalmakat a további megbeszélésekre.

Horváth József: A magunk részéről keressük. A konzultációkon, megbeszéléseken kapcsolatot találhatnánk a kenesei emberekkel is. Mi keneseieknek érezzük magunkat, és Keneséért dolgozunk, ezért rosszul esik az a hozzáállás, hogy csak nyaralók, vendégek vagyunk, akiket a város ugyan szeretettel fogad, de mivel nem vagyunk szavazópolgárok, a véleményünk sem olyan fontos. Pedig jó lenne például a területünket is folyamatosan fejleszteni. Nagyszerű volt pár éve az a kezdeményezés az Önkormányzat részéről, hogy ha a városban rendbe tettek néhány utcát, az Alsórétre is gondoltak. Így készülhetett el a Hullám, Sport és Rege utca aszfaltozása. Idén ez még nem folytatódott: reméljük, a munka nem marad el.

Korábban a polgárőrök többször jártak felénk, folyamatos volt a kapcsolatunk velük – szeretnénk ezt a kapcsolatot most megerősíteni, mivel szerződésben rögzített, évenkénti 500.000.- Ft támogatásban részesítjük őket. Jó lenne, ha a városi szervek jobban ellenőriznék a szabadstrand környékét, mert többször fordulnak elő olyan problémák, amelyeket a jelenlétük akár meg is előzne. Ilyen például, amikor sátrat vernek a közparkban, az alsóréti strandon, és teljesen megengedhetetlenül ott kempingeznek, szemetelnek, végzik el a szükségleteiket, vagy a strand területén szegik meg a szabályokat. Sajnos sokszor olyan emberek is megfordulnak a szabadstrandon, akik miatt jó lenne a fokozottabb ellenőrzés.

Készek vagyunk a várossal a teljes körű együttműködésre, és mi is ezt várjuk. Van terület, ahol a házak ugyan távolabb esnek attól a határtól, ameddig a lakóknak kellene vágniuk az ingatlanuk előtti füvet, ők mégis szó nélkül megcsinálják. Jelezzük a problémákat az Önkormányzatnak, mert mást nem tehetünk, de ezzel együtt nem szeretnénk, ha az egyesületünk igyekezete bosszúságot okozna a város vezetésének. Hogy együttműködési szándékunkról biztosítsuk a Képviselő-testületet, következő közgyűlésünkre is hívjuk és várjuk akár Polgármester urat, akár a képviselők bármelyikét. Szeretnénk, ha hozzánk is eljönnének, mert jó lenne, és kialakulhatna egy értelmes párbeszéd.

Galambos Péter: A békességet szeretnénk keresni Kenese lakosságával is, mert sokszor a mendemondák és szóbeszédek rossz színben tüntetik fel az Alsórétet. Jó reménnyel vagyunk azirántt, hogy az itteni dolgok megoldásra találnak.

Vasváry-Tóth Tibor és Nagy Krisztina

KIPPKOPP ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
8174 Balatonkenese,
Balatoni u.63.
Tel.:88/574-802
E-mail:
kippkoppovi@invitel.hu

Fűtéskorszerűsítés a Kippkopp Óvoda és Bölcsődében

Szeretném köszönetemet kifejezni az intézmény dolgozói, a szülői közösség nevében az intézményünkben, a Kippkopp Óvoda és Bölcsődében megvalósított ***TOP-3.2.1-15-VE1-2016-00007 azonosító jelű pályázat*** keretében történt sikeres ***fűtéskorszerűsítés*** megvalósításáért! A kivitelezést a ***Pannon Watt Energetikai Megoldások Zrt.***, valamint a ***Relavill Kereskedelmi és Villamosipari Szolgáltató KFT.*** által alkotott konzorcium, mint kivitelező végezte.

Intézményünk fenntartójával kapcsolatunk kölcsönösen jó, melyet a támogató és segítő szándék jellemez. Működésünk feltételeit maximálisan a törvényi előírásoknak és a szakmai elvárásoknak megfelelően biztosítja. A TOP-3.2.1-15-VE1-2016-00007 azonosító jelű pályázat ennek további megvalósulására adott lehetőséget. A pályázat sikeres megvalósításához szükséges kiegészítő anyagi forrást az Önkormányzat biztosította.

Külön tisztelettel köszönöm ***Tömör István*** polgármester úr, valamint a ***képviselő-testület***, ***a kivitelező cég*** és a ***Városgondnokság*** munkáját, támogatását és együttműködését!

Köszönettel tartozom az ***intézmény dolgozóinak*** a kitartó munkavégzésért, amely biztosította, hogy a felújítás a nyári leállás alatt megtörténhetett; a zavartalan munkavégzéshez, a kivitelező kérésének megfelelően hétvégeken is biztosítottuk az ügyeletet. A munkaterületté nyilvánítást követően 2018. július 30-ával az óvodai, bölcsődei, konyhai részen, valamint a raktárban, éttermi területen, a kazánházban és a mosóhelyiségben is megkezdődtek a munkálatok.

A radiátorok, a kazán cseréje mellett új radiátorvédő elemeket is kapunk. Amíg ez megvalósul, balesetvédelmi szempontból a régiek kerültek visszahelyezésre. A belső munkálatok tisztasági festéssel zárultak, és a teljes körű takarítást is sikerült elvégezni. Augusztus 31-én közös összefogással megújult, korszerű intézményben tudtuk fogadni az ismerkedő délelőttre a gyermekeket.

Köszönjük szépen a szülők türelmét, hogy a nyári zárva tartási időben megoldották gyermekeik elhelyezését! Intézményünk az Önkormányzat jóvoltából újra korszerűbb lett.

Büszkék vagyunk a sikeres infrastrukturális fejlesztésre!

Galambos Lászlóné
intézményvezető
Kippkopp Óvoda és Bölcsőde

Először szeretnék néhány gondolatot megosztani az elmúlt nyárról.

Júniusban és júliusban *kisebb* a bölcsődei csoportlétszám, ám feladataink, *napirendünk nem változik*. A gyermekek ugyanolyan aktívak, a bölcsődében is *vágynak a nyár kínálta élményekre*. Sokuk ősszel már óvodás lesz. Szeptembertől nyolc kisgyermek kezdi az óvodában a nevelési évet, ők mindannyian érettek erre. Bölcsődés napjaik *színesen teltek*. Sokat *fejlődtek*, *játszottak*, *nevettek* és szerettek bölcsődébe járni. Ugyanezt kívánom nekik az óvodai évekre is!

Július elején intézményünk játszóudvara a *Balatonkenesei Városvédők* munkája, valamint *helyi vállalkozók* felajánlása által is szépült.

Itt az ősz! Elkezdődött egy *új nevelési év*. Hat új kisgyermek csatlakozott a már korábban is bölcsődébe járó gyermekeinkhez. Zajlik a *beszoktatás*, ismerkednek, ismerkedünk. A szülőkkel együttműködve igyekszünk könnyebbé tenni az *elválást*. Minden kisgyermek nehezen éli meg ezt az elválást,

azonban azt gondolom, hogy a *biztonságos környezet* és *szakmai felkészültségünk* napról napra oldja bennük a feszültséget. A szülők *bizalommal* bízzák ránk gyermekeiket.

A kicsikkel együtt várjuk a színes, *őszi programokat*! Elvisszük őket az első *Mihály-napi vásárjukba*, az első *szüretre*; gyűjtjük a gesztenyét, falevelet. Minden nap igyekszünk egy-egy *élménnyel*, főként sikerélménnyel és *tapasztalattal* gazdagítani őket.

Füstös Edit
bölcsődei szakmai vezető

Kip-kop kopogok, óvodába indulok...

Ismét megkezdődött az óvoda. A *legkisebbek számára* ez az időszak talán még nehezebb, mint nagyobb társaiknak. Új környezet, új szokások, ismeretlen pajtások. Sokat segíthetünk nekik abban, hogy elinduljanak ezen a számukra teljesen új, és még ismeretlen úton. *Örüljünk velük együtt*, hogy már ilyen nagyok, és megteszik az első olyan *önálló lépést*, amikor bizony mi csak hátulról támogatjuk, de a jelenlétünk nélkül fog megtenni. Ez egy *teljesen új világ* mind a gyermeknek, mind az anyának. A kicsi bekerül egy kis közösségbe, új perspektívák nyílnak meg számára, számos új dolgot fog megtanulni.

Néha még a *gyakorlott ovisoknak* is nehéz elindulni szeptemberben újra az óvodába. Korábban kell kelni, kevesebb időt lehet otthon tölteni, és úgy összességében *többet kell szót fogadni*, *odafigyelni* egész nap. Ugyanakkor várnak a régi pajtások, a nyáron már elfelejtett ovis játékok, amiket újra fel lehet fedezni.

A ***Szülői Munkaközösség*** igyekszik aktívan részt venni a sikeres *beilleszkedésben*, *visszaszokásban*, és *programokkal színesíteni* az ovis mindennapokat.

Kipp Kopp délután

Én 2018 februárjában vettem át a Szülői Munkaközösség vezetését ***Kiss-Kocsis Anitától***, akinek ezúton is szeretném megköszönni a sok segítséget, mellyel sikerült átvészelnem a kezdeti nehézségeket és sikerekkel zártuk az elmúlt tanévet.

Tavasszal *Kippkopp Gyermekdélutánt* szerveztünk, melyet a jövő évben is szeretnénk megrendezni. Szeretném megköszönni a ***Szülői Munkaközösség tagjainak*** és ***Gárdonyi Anikónak*** a segítőkész munkáját, valamint az óvónők aktív, támogató közreműködését. Köszönöm támogatóinknak is a szép számmal összegyűlt felajánlásokat, melyekkel megörvendeztették résztvevő óvodásainkat. A támogatásokból ballagó óvodásainkat leptük meg egy kis búcsúajándékkal, valamint a korábbi évek hagyományaihoz híven kirándulásukhoz is hozzájárultunk.

Támogatóink:

Aquaworld Resort – Budapest
Balatoni Bob Szabadidőpark
Balatoni Hajózási Zrt.
Eleven Cukrászat
Globe Dental
Levendula Virágüzlet
Old Lake Kalandpark Tata
Sárvári Gyógyfürdő
Szent László Kalandpark – Bakonyszentlászló
Szépkilátás Bisztró
Zobori Élménypark – Zalaszabar
…és természetesen a Szülők!

A Balatonkenese Város Önkormányzata által kiírt *pályázaton* 100.000 Ft támogatást nyertünk el, melyet ezúton is szeretnénk megköszönni. A pályázati összegből segítjük az őszi programok megvalósulását.

Október 16-án 16 órától Kézműves játszóházzal várják az óvónénik a kicsiket és szüleiket.

Október 18-án, szintén 16 órától Kippkopp Szülinapját táncházzal ünnepeljük meg, a tavalyi évben nagy sikert arató *Kákics Népi Együttes* közreműködésével.

A szülőkről sem feledkezünk meg: a hagyományokhoz híven ***november 24-én*** ismét megrendezésre kerül ***a Katalin-napi Jótékonysági Batyus Bál***, melyre szeretettel várjuk Önöket. Ennek részleteiről a következő számban olvashatnak.

Katalin-bál

Valamint kérünk Benneteket, kedves Gyerekek és kedves Szülők, hogy gyűjtsetek minél több gesztenyét az idei évben is!

Végül, de nem utolsó sorban szeretném megköszönni a Szülői Munkaközösség búcsúzó tagjainak, ***Lukácsné Antal Ildikónak***, ***Revuczky-Bakó Juditnak*** és ***Riedl Szilviának*** az elmúlt években végzett áldozatos és segítőkész munkáját, mellyel az ovis programok megvalósulását segítették, támogatták.

Kellemes szórakozást kívánok az őszi programokhoz Kicsiknek és Nagyoknak!

Tóth-Renczes Kata
a Szülői Munkaközösség vezetője

Tisztelet az időseknek

„Ostoba piktor az idő, mentől tovább dolgozik az arcképünkön, annál jobban elrontja azt."
Jókai Mór

Kedves Olvasók, engedjék meg, hogy az idősek világnapja alkalmából a Balatonkenesei Hírlap szerkesztői s a magam nevében is köszönthessem településünk nyugdíjas polgárait. Mint köztudott, az ENSZ közgyűlése 1991-ben október 1-jét az Idősek Világnapjává nyilvánította, s attól kezdve ezen a napon köszöntik mindenütt nemcsak nemzetük, hanem más országok nyugdíjasait, szépkorúit. Mára nálunk is hagyománnyá vált nyugdíjasaink köszöntése.

Sokunk számára a megbecsülés és szeretet napját jelenti október elsejének ünnepi rangja; elismervén a sok-sok tisztességes, munkában eltöltött évtized eredményességét. Tudjuk jól, a változások időszaka után sem lett könnyebb az élete jelen korunk nyugdíjasainak, akik bizony sok igazságtalanságot megértek életük során. Miközben körülöttük nagyot változott a világ értékrendje, nekik sokszor lelkierejük is elfogyott, hogy igazodni tudjanak hozzá. Be kell vallanom, mára magam is csatlakoztam köreikhez, s úgymond a saját bőrömön tapasztalhatom a nyugdíjas sors minden „örömét". De ez az ünnep nem a panaszokról kell, hogy szóljon, hanem azokról az emberekről, akik tisztességgel, s becsülettel helytálltak az élet minden helyzetében, kitartóan dolgoztak, és soha nem panaszkodtak, bárhogy kihasználták őket. Tudnunk kell: a nyugdíjas társadalom élettapasztalatára, bölcsességére s tudására társadalmunknak jelenleg nagyobb szüksége van, mint eddigi történelmünk bármely időszakában. Becsüljük meg s támogassuk őket, hogy a feléjük áradó, őszinte szeretet melege tölthesse fel lelküket s megfáradt testüket.

Sokat gondolkodtam, vajon hogy tudnám ezen ünnepi napnak jelentőségét a legszebb szavakkal kifejezni, mondatokba foglalni. Mindazt, amit idős kortársaim iránt érzek, az egyszerű, ám őszinte tiszteletet, s a végtelen szeretetet. Majd hirtelen Pál apostol néhány feledhetetlen, örökérvényű sora jelent meg lelki szemeim előtt. Kérem, engedjék meg, hogy A szeretet himnuszának néhány sorával köszönthessem mindnyájukat.

„A szeretet türelmes, a szeretet jóságos,
A szeretet nem féltékeny, nem kérkedik,
Nem gőgösködik,
Nem tapintatlan, nem keresi a magáét,
Haragra nem gerjed, a rosszat föl nem rója,
Nem örül a gonoszságnak,
De együtt örül az igazsággal."

Tisztelettel:

Id. M.S.

Jöjjetek

Jöjjetek Ti is bátran
Mindnyájan közénk,
Fogjuk meg barátaink
Tisztes munkában
Megfáradt, kérges kezét.

Mondjunk közösen imát
E szép ünnepen
Megköszönvén az Úrnak
Földi életünk,
Általa áldott létét

Id. M.S.

AZ ÖREG A HEGYRŐL

Néma csendben álltunk a ravatalozó előtt. Igyekeztem feltűnés nélkül szemügyre venni a megjelenteket, felfedezni közöttük néhány ismerős arcot. Bevallom, csekély sikerrel. Nem voltunk sokan hiszen kicsi, alig nyolcszáz fős a település, amely valamikor járási székhelyként működött. Lakosai száma akkor meghaladta a négyezer főt. Ma már minden második ház üres, romos épületté vált, bár a gazos udvarokon — kissé erőlködve ugyan —, de előbújnak az egykor szépen ápolt kertek virágai. A megfáradt arcokról fásult közönyt véltem leolvasni, ami viszont a legfeltűnőbb, fiatalokat egyáltalán nem lehetett látni.

Még a Lelkész úr is késni fog, ide szólt telefonon — súgta halkan egy hozzám hasonló korú ismerősöm, akinél néha telefonon érdeklődni szoktam az Öreg hogyléte felől. Ő jelezte felém, hogy öreg barátom örökre eltávozott az élők sorából. Többször elolvastam a fejfába vésett nevet és még számomra is idegennek tűnt, hisz amióta ismertem, mindenki csak úgy emlegette: *az Öreg a hegyről*. A következő pillanatban egy bozontos kutya tűnt fel, majd leült a koporsó közelében, s rekedtes hangján fájdalmas vonításba kezdett. Senki sem szólt rá, én is felismertem, az Öreg vén kutyája volt az, aki biztosan megértette, hogy gazdája örökre eltávozott és talán most ő is elköszön tőle.

A szertartás végeztével néhányan, akik még emlékeztek rám kézfogással köszöntek el, majd végül csak ketten maradtunk a friss sírhalom előtt. A vén Bundáskutya és én. Régebben, gyakran jártam ezen a kis zalai településen, mivel gyermekoromban úgymond „vidékre"

jártam nyaralni a rokonságunkhoz, ám azóta sajnos kihalt családunk ezen ága. Mintegy két évtizede, hogy nem lehetnek közöttünk. A nagynéném temetésekor ismerkedtem meg Matyi bácsival, aki nekem is úgy mutatkozott be, én vagyok az Öreg a hegyről. Azóta, ha a környéken vitt el az utam, meglátogattam az Öreget a hegyen, aki minden alkalommal boldogan mondogatta: éreztem, hogy hamarosan meglátogatsz fiam. Igen furcsa és szokatlan kapcsolat alakult ki közöttünk, amit bátran nevezhetünk az első pillanattól kezdve igazi barátságnak. Egymás után törtek rám a régi emlékek és mivel kocsival érkeztem és amúgy sem siettem sehova, így egy viseltes padra ültem, Bundás pedig a lábamhoz telepedett, majd kitartóan bökdösni kezdett nedves orrával mintha ő is azt akarná jelezni, megismertelek ám barátom. Jó ideig békésen üldögéltünk csak a madarak csicsergése törte meg a temetői csendet, ahogy sürögve, forogva hordták fiókáiknak a röptükben elkapkodott bogarakat. Mily ellentétes egybeesései vannak e földi világnak: elmúlás és születés, gyász és öröm — egy temetőkertben. Bundásra néztem, aki egyre halhatóbban lihegett a melegtől és hűséges barna szemeiből mintha valami kérést véltem volna kiolvasni, hát persze, ütöttem a homlokomra, biztosan szomjas és éhes szegény. Miért is nem jutott eddig az eszembe? Egy műanyag tálkába vizet engedtem a csapból, majd elballagtam a kocsimhoz és egy szendviccsel tértem vissza Bundáshoz, aki még mindig a friss vizet lefetyelte. Miután étellel kínáltam, fejét elfordítva odaballagott gazdája sírhalmához, majd fájón felvonyítva, a fejfa elé heveredett.

Jó ideig üldögéltem a sírkert padján, felidézve Öreg barátom arcát és azokat a feledhetetlen együtt eltöltött napokat, amelyeket vendégeként együtt tölthettem vele. Nem tartozott a szószátyár emberek közé szerette az állatokat, a természetet és az Őt állandóan körbeölelő csendet. Ezért is költözött a hegyre, a pincéjéhez, amit igazi otthonná varázsolt. Néha órákon át üldögéltünk a présház előtti padon, a gondosan ápolt szőlőbirtokot és a virágba borult gyümölcsfákat csodálva. Méhészettel is foglalkozott. A kaptárokat az akácos kiserdő elé helyezte, és mindig kellő időben pergetve, különböző zamatú mézet gyűjtött kannáiba. Volt azok között repce, akác, vegyes és kitudja még mennyi fajta, amelyeket külön-külön gyűjtött be azok virágzásához igazodva. Szőlőtermésének nagy részét rendszeresen eladta, csak annyit tartva meg magának amennyi szürettől szüretig kitart — szokta mondogatni. „Mindent meg tudok idefent termelni. Hetente egyszer megyek le a faluba kenyérért, aztán ha már ott vagyok, be-benézek a házamhoz, amelyben egy szegény család él. Nem kérek érte pénz, csak cserébe tartsák rendben, a környékével együtt. Nekem hűtő sem kell, mert ott a kút, ami huszonhat méter mély és a vödörbe leeresztve bármit tudok hűtetni. A főtt étel pedig a pince hűvösében napokig eláll.”

Az Öreget furcsa remetének tartották a faluban lakók. Nem bántott senkit, bár az arcán még csak egy mosolyt sem láttak soha az emberek. Én viszont sokszor láttam mosolyogni, ilyen alkalmak voltak azok is, amikor a madárfészkek tucatjait nézegette az öreg fákon és azok odvaiban, majd igyekezett előre kitalálni vajon abban az esztendőben mennyi fiókával bővülhet egy-egy család; vagy mikor a szorgos méhecskék dongva forgolódtak a virágok körül, beporozván őket, miközben a nektárt gyűjtögették.

Bundás szaggatott vonítása szakította félbe visszaemlékezéseimet, aki e közben kétségbeesetten kaparta a frissen hantolt sír laza földjét. Kezem érintésére rám mordult, de kitartó simogatásom eredményeként, kissé lehiggadva, viszszakísért a padhoz, sőt mohón falatozni kezdett a nekiszánt szendvicsből, közben rám-rám pillantva, mintha azt kérdezné: biztosan megehetem? Nyugtatóan simogatva biztattam, egyél csak Bundás az a tiéd. Miután a vízéből is ivott, leült elém és mellső lábait a térdemre rakva hosszasan nézett rám, mintha tőlem várna magyarázatot a történtekre. Körbetekintettem, de a délutáni órákban senki sem járt a kör-

nyéken, így fejét folytonosan simogatva, beszélni kezdtem hozzá, felidézvén a közös emlékeket, amelyeknek ő is részese volt az Öreg mellett. Legnagyobb meglepetésemre néha egy-egy történet említése során felvakkantott, majd az addig maga alá húzott farkát lengetve csóválni kezdte, mintegy jelezvén: erre én is jól emlékezem. Hitetlenkedve néztem rá, te érted mindazt, amit felidézek? — kérdeztem tőle meglepetten. Természetesen nem válaszolt, ám óvatosan nyalogatni kezdte a kezemet, majd öreg fejét az ölembe hajtva, fájdalmas nyüszítésbe kezdett. Magamhoz öleltem reszkető testét és arra gondoltam, mennyire kiszámíthatatlan a sors és vele a saját utunk, amelyet bejárunk életünk során. Ilyen volt például a mi találkozásunk, majd későbbi kapcsolatunk Matyi bácsival. Aki az első perctől kezdve fiamnak szólított és családtagjaként, örömmel fogadott. Környezete rideg, zárkózott, úgynevezett igazi hegyi embernek tartotta, ám valójában nem is ismerhették, hiszen belső érzelmeit sohasem osztotta meg senkivel — a kutyáján kívül.

Gondolataimat váratlanul halk női hang szakította félbe, „Ő az Én apám öreg kutyája”. — Tessék? — kérdeztem szinte támadó hangnemben. Tudomásom szerint neki sohasem volt családja, tiltakoztam akaratlanul. „Szabad leülnöm?” — kérdezte udvariasan, majd helyet foglalva annyit mondott: ha van ideje, elmondom magának, mivel én is tudok róla, hogy minden esztendőben eljött és meglátogatta apámat, Ő pedig szinte fiaként szerette Önt, mindig nagyon várva a kettőjük találkozását. Elmesélném azt is, amiről mit sem tudnak az itt lakó emberek…

Édesanyámmal fiatalon megismerkedtek, aminek egy mások elől titkolt szerelem lett a vége. Anyát egy módos fiúnak szánták feleségül és e döntésükből nem is engedtek a szülei. Már kitűzték az esküvő időpontját is, amikor Ők elhatározták, minden pillanatot kihasználnak az együttlétre, s ha a legkisebb lehetőségük adódik, elszöknek a faluból. Ám akkor Budapesten kitört a forradalom, amelynek hatása a vidéki településeket is elérte, és apám lett nemcsak a helyi, de a járásban is a megalakult fegyveres forradalmi erők parancsnoka. A hivatali épületekről az Ő vezetésével eltávolították a vörös csillagokat, majd csatlakoztak a fővárosi forradalmárokhoz. Anyával ritkán találkozhattak, ám kapcsolatuk — ugyan még titokban —, de egyre szorosabbá vált. Még a közvetlen hozzátartozóknak sem volt sejtelmük róla. A forradalom leverése után apámat elfogták és börtönbe csukták. Teljes volt a hírzár, senki sem tudhatott meg róla semmit. Néhány napon belül elérkezett a kitűzött esküvő napja és anya férjhez ment. Most már úgy kell mondanom, a nevelő apámhoz, miközben engem hordott a szíve alatt. Nem volt más választása — mondta el már felnőtt koromban —, mert születendő gyermekének apára volt szüksége, hogy tisztességben fel tudjon nevelni. Apám, illetve nevelő apám fiatalon, balesetben meghalt és mi magunkra maradtunk; majd édesapám — tizenhat év után szabadulva — megjelent a településünkön. Senki sem tudta hol volt olyan sokáig, sőt legtöbben fel sem ismerték, hiszen bajusz és szakáll borította az arcát. A családi házát rendbe téve lakókat fogadott, és a hegyen lévő romos pincéjét két kezével felújítva, végleg kiköltözött. Néhány szorgalmas esztendő elteltével édenkertet varázsolt az amúgy teljesen elvadult birtokból, miközben a közeli téesznél éjjeli őrként dolgozott. Felmerült már bennem, hogy azért választotta ezt az életformát, nehogy a hegyi birtokot államosítsák és elvegyék. Anyát és engem mindig elkerült, de a gyermekeim iránt észrevehetően különös vonzalmat érzett, bár akkor még nem tudhatta, hogy a vérszerinti unokáit látja a parkban játszani. Amikor egy éjszaka rosszul lett a munkahelyén és kórházba került, anya titokban meglátogatta és az orvosa engedélyét kikérve, elmondta neki az igazságot. Apa végighallgatta, majd elköszönve csak annyit válaszolt: „ne haragudj rám, nagyon elálmosodtam” — és elfordulva anyától, többet nem szólt hozzá. Amikor hetekkel később a korházból eljöhetett, anya ismét felkereste, ám apa udvariasan csak annyit mondott: „tudod, én magam sem hiszem el, de még ma is ugyanúgy szeretlek, mégis arra kérlek, többé ne keress fel”. Talán egy hónap telhetett el, amikor a földhivataltól levél érkezett, amelyben közölték velünk, mindenét az unokáira íratta, csak a haszonélvezetének jogát tartotta meg. A családi kapcsolatot azóta sem vette fel velünk, maradt annak, aki volt, *az Öreg a hegyről* — fejezte be kissé szokatlan történetét a hölgy, majd megköszönve, hogy meghallgattam, indulni készült. Mint aki hirtelen meggondolta magát egy névjegykártyát nyújtott át mosolyogva: „tudja, ha ezek után bármikor kedve volna eljönni, vagy csak éppen erre jár, ugyanolyan szeretettel várjuk, mint az Édesapám”.

Nem telt el két hét, amikor telefonhívást kaptam Tőlük. Elmondták, hogy a hűséges Buksi is követte a gazdáját, ott találtak rá egy kora reggel a sírhalom keresztje előtt, az általa kikapart gödörben. S a férjével egyetértve úgy döntöttek, titokban ott hantolják el, pihenjenek együtt, az Öreg a hegyről és hűséges kutyája.

id. Mészöly Sándor

Kórusban vagy magányosan?

„Hiszünk az élő ének és az élő közösség erejében."
Erdélyi Ágnes, Veszprém Város Vegyeskarának karnagya

Különös dolog a *kórusban* éneklés. Megtapasztalni, ahogy a magányos hangokból, sokszor diszharmonikusan összecsengő, különböző dallamokból végül valami *gyönyörű születik*. Olyan ez, mint amikor mélyet lélegzünk a szinte fájdalmasan tiszta *hegyi levegőből*: és ekkor a szmogos, szürke hétköznapi rohanásból egy percre valószerűtlen nyugalomban landolunk. A *karének* nem csak szép, hanem egyúttal kemény munkát is jelent. Ezt közösen végzik a *kórustagok*: a szoprán, alt, tenor, basszus. Ha még sosem énekeltél kórusban, ajánlom, ülj be egyszer egy *próbára*! A legérdekesebb élmény talán a *válogatás* lehet, amikor eldől, ki melyik hangnembe kerül. Ilyenkor kitűnik, mennyire *különbözik* a hangunk… Még az adott hangnem (például szoprán) hangjai is feltűnően elütnek egymástól: némelyik visító, a másik lágyan csobog; az egyik tompa, a másik karcos. A munka után az eredmény is *közös* – mindegy, hogy jól vagy *hamisan* szól az ének: az a kórus, a csapat munkája volt. A csapaté. A csapatot pedig egyének alkotják. A visító, a lágyan csobogó, a tompa, a karcos és a többi. Az örökösen rohanó és a mindig késő; a túlterhelt és a laza; a munkamániás és a lusta; a szerény és a magamutogató; a nyugodt és a sebzett; az elégedett és a vágyakozó; a szelíd és az öntelt. Kórusban nem lehet *öncélúan* énekelni. Pontosabban lehet, de minek? A karének nem az *egyénről* szól. Nem arról, hogy valakinek a hangja kicsengjen, *kitűnjön* a többi közül, magára vonva a nézők figyelmét. Miskolcon kis énekkarunk vezetője gyakran azt mondta nekünk: *„Mindig úgy énekeljetek, hogy közben mindkét szomszédotokat halljátok!"* Azaz *ne harsogjuk túl* a társunkat! Ne szorítsuk háttérbe! Persze akadnak *szólórészek* is egy-egy darabban. Ezek célja azonban legtöbbször egymás erősítése: a szóló kiemeli a kórus *összhangzását*, a kar pedig a szólista *egyediségét*. Az egyik kiemeli a másikat, és ettől lesz egyedivé. Aki mindezt összefogja, irányítja, az a *karnagy*. Nélküle minden hang, közös vagy szólórész csak egy nagy zűrzavar. Ha nincs, akire valamennyi énekes *összpontosítson*, ha nincs, aki *irányítsa* a különböző hangú, lelkiállapotú, tulajdonságú embereket, akkor kórus helyett káosz van.

Talán nem teljesen pontos a hasonlat, de gyakran az a gondolatom támad, mintha mi, emberek mindannyian egy *nagy énekkar tagjai lennénk*. Nem mindig mondhatom, hogy tetszik, ahogy szól ez a kórus. Helyenként mintha *átfedések* lennének a szólamokban: valaki basszust énekel, pedig tenorban lenne a helye; nem sikerült elkapni a kezdőhangot; ezerféleképpen kezdünk neki az éneklésnek. Néha nem látom a karmestert az előttem állótól – sebaj, majd megyek a mögöttem harsogó után. Kicsit ugyan hamis, de olyan határozottan ragadja magához az irányítást, biztos a dolgában, nagy baj nem lehet belőle… Pedig lehet! Néha már talán azt is gondoljuk: nem is kórus, amit hallunk, csak *egyének rekedt ordítozása*, amiben benne vagyunk.

Éled a kérdés legbelül: *miért énekelek*? Miért épp ebben a kórusban? Miért élek, és dolgozok ott, ahol? Miért ezek az emberek a barátaim? Miért ez a közösségem? Miért vagyok? Egyáltalán mi *motivál* életem bármely területén? Igen, könnyen előfordulhat, hogy *hamiskásan* verődnek vissza a hangok. Vannak hibás, elcsúszott *indítékaim*, amelyek nemcsak rám, hanem kórustársaimra, embertársaimra is hatással vannak. Nehéz velük szembe nézni… Nehéz beismerni, hogy elfordítottam a tekintetem a *Kórusvezetőről*; hogy csak fülelek, próbálom csendesen elkapni a mellettem álló hangját és közben már abban sem vagyok biztos, a szopránban van-e a helyem. A jó hír az, hogy *fel lehet emelni* a szemünket. Ismét lehet a *Karnagyra* figyelni. Lehet hallgatni Rá, és meghallani az Őáltala megadott csendes, visszafogott, de határozott, biztos hangot. Ez a figyelem pedig teljesen megváltoztatja az *összhangot*.

Jó dolog, időről időre felülbírálni önmagunkat, a helyünket a kórusban, az *életkórusban*. Jó feltenni a kérdést: hogy tenorok vagy basszusok, szopránok esetleg altok vagyunk-e? Időnként érdemes végiggondolni: *jól sajátítottuk el* a szólamunkat, vagy helyenként csiszolni kell még rajta? Esetleg gyakorolnunk kell-e még, mielőtt a nagyközönség elé lépünk? Súlyos kérdések, nehéz döntések. Azonban jó, ha mielőbb *szembenézünk* velük. Jó, ha nem *halogatjuk*, húzzuk-vonjuk e lépéseket, hiszen azoknak következményei vannak. Kórustagnak lenni *felelősség*: a végeredmény közös, és rajtunk is múlik, hogy öröm vagy kínos feszengés lesz végighallgatni a darabot, melyet az emberkórusban magunk is énekelünk, napról napra. Kívánom, hogy az élet dala derűs és felszabadult legyen, hiszen felelősek vagyunk önmagunkért és egymásért.

M. Erzsébet nővér

Életvezetés – A megbocsátás eszköztára

Mottó: „A gyenge nem tud megbocsátani. A megbocsátás az erősek tulajdonsága.”
Mahatma Gandhi

Mikor először mentem el *futni*, azon túl, hogy pár méter után alig kaptam levegőt, a futás végére feltörte a cipő a lábamat és izomlázam lett. *Döntés* előtt álltam. Kitartok a szándékom mellett, kezelem a fizikai sebeimet és újra futni megyek, vagy hagyom az egészet és mást választok.

Valami ilyen lehet életünk folyamán a ***kudarcokkal***, ***konfliktusokkal*** való szembesülés is. Megismerek egy kedves embert, talán barátok is lehetünk, de mond vagy tesz valamit, amivel *megbánt*. Döntés előtt állok. Kitartok a szándékom mellett, kezelem a kapott lelki sebeket és megpróbálom rendezni a kapcsolatot, vagy hagyom az egészet. Egy lényeges különbség mégis van. A *fizikai seb* a legtöbb esetben magától gyógyul, de a *lelki seb* nemigen. A lelki fájdalom, harag, indulat, szomorúság lehet, hogy idővel *enyhül*, de elég egy találkozás, egy ismerős élmény, és a fájó érzés újra életre kel bennünk. Ezért érdemes *komolyan venni* a bennünk lévő negatív élményeket és a hozzájuk kapcsolódó érzéseket.

A ***megbocsátás*** a bennünk lévő harag, indulat, fájdalom *elengedése és feloldása*. Oly sokszor hallom, hogy „én meg akarok bocsátani, de nem tudok”! Ebben van igazság, mert érzelmeket akarattal közvetlenül *befolyásolni* nem lehet. Gondoljuk csak egy egyszerű példára. Lehet-e parancsra örülni egy rossz jegynek a suliban? Lehet-e akarattal élvezettel hallgatni egy disszonáns dallamot? Hát nem. Az érzelmeinket fel tudjuk ismerni, át tudjuk élni, és tudunk *döntést tenni* a megbocsátás mellett, így szabályozva a *viselkedésünket*, amelyet majd lassan az *érzelmek* is követnek.

A megbocsátás azért is nehéz terület, mert egyrészt nagyon mélyen érintenek a fájó lelki sebek, másrészt téves fogalmak kapcsolódnak hozzá. ***Dr. Szondy Máté*** klinikai szakpszichológus, családterapeuta, kutató: *Hogyan tudnék továbblépni? A bosszú és a megbocsátás pszichológiája* című könyvében sok támpontot és segítő gondolatot ad. Ő konkrétan meghatározza, hogy *mi nem azonos* a megbocsátással. A megbocsátás nem azonos a *felejtéssel*, mert lehet, hogy a memóriánk gyengül és egyre ritkábban jut eszünkbe, ami történt, de tudatalatti szinteken még hat ránk. A megbocsátás nem azonos a *tett igazolásával*, tehát ha megbocsátunk, az nem jelenti azt, hogy innentől kezdve elfogadhatónak tartjuk azt, amit ellenünk elkövettek. A megbocsátás nem egyenlő a *kapcsolat folytatásával*, tehát nem vagyok köteles kapcsolatban maradni azzal, akinek megbocsátottam, ha annak nem érzem szükségét.

Hogyan tudok akkor megbocsátani annak, aki megbántott? A megbocsátás ***első lépése***, hogy *szembenézek* azzal, ami történt, átélem a helyzetet, átérzem magamban a fájdalmat és igyekszem eljutni addig, hogy meg tudjam fogalmazni: elég, és *nem akarom ezt tovább érezni*. Ez egy komoly érzelmi hullámvasút. A végére még mindig fáj, de már *másként fáj*. Már belátom, hogy *nem éri meg* benne maradni a fájdalomban és szeretnék *túl lenni rajta*, és ezért küzdeni is akarok.

Ekkor kezdődik a megbocsátás ***második lépése***: a munka, a fájdalom *feldolgozása*, ami gyakran küzdelemmel teli és időigényes folyamat. Dolgozhatom az ***értelmemmel***. Végiggondolhatom, miben *hibáztam* én az adott helyzetben, miben tudok *felmentést* adni a másiknak? Esetleg *mit tanultam* abból a helyzetből? Dolgozhatom az ***érzelmeimmel***. Elképzelem és *átérzem*, hogy milyen lehetett a helyzet az ő szemszögéből? Elkezdek egy *képzeletbeli levelezést* a másik személlyel, ahol két színt választok. Az egyik színnel leírom, amit én gondolok, érzek, a másik színnel leírom, ő mit válaszolna rá (persze ezt a levelet nem küldöm el, inkább megsemmisítem a végén). Dolgozhatom ***képzeletemmel*** is. A gondolataim jönnek és mennek a fejemben, és a zavaró gondolatokat meg is lehet *személyesíteni*. Például jön egy negatív gondolat, és én elképzelem, hogy ez igazából egy felhő, amely lassan továbbkúszik az égen, vagy egy falevél, amelyet tovább fúj a szél a mezőn. Dolgozhatom *testi szinten* is, mert ha a megbocsátás során *haragot* érzek, érdemes a bennem lévő feszültséget biztonságos módon kivezetni a testből, például kifutni, kiénekelni, … de jó szolgálatot tehet egy párna vagy egy bokszzsák is. Ha nagyon mélyen érintett az eset, kérhetem egy *lelkivezető* vagy *pszichológus* segítségét is, hogy *kísérjen végig* ezeken a lelki folyamatokon.

A megbocsátás folyamatának akkor értem a végére, ha *igent tudok mondani*, arra, ami velem történt. Azok az események már részei lettek az életemnek, de tanultam belőlük, több lettem általuk és kincseket tudtam kiásni belőle.

M. Teréz nővér

Megújul a katolikus templom orgonája

Nagy jubileumra készül a balatonkenesei katolikus templom: 2019-ben lesz építésének 200. évfordulója. Erre a jeles alkalomra ***szeretnénk, ha újra megszólalna a templom orgonája***. Sokak régi vágya fog teljesülni, amikor újra hallani fogják a kenesei katolikus templom orgonájának muzsikáját! Már elkészültek a tervek és ütemezések, és megkezdődött az orgona felújítása is. Az orgonaszekrény Szombati István restaurátor munkája során már teljesen megújult, de még sok feladat van hátra.

Ha Ön szeretné anyagilag támogatni ezt a beruházást, akkor megteheti a következő formában:

Balatonkenese Városért Közalapítvány

72900013-10501447

Katolikus templom orgonájára

Illetve anyagi támogatást személyesen is lehet átadni ***Pércsi Valériának***, az alapítvány pénztárosának (Balatonkenese, Fő utca 6.).

Minden anyagi támogatást és imádságot előre is tisztelettel köszönök!

Dr. Balázs Pál c. apát, plébános

Szociálpolitikai kalauz

Megváltozott munkaképességű személyek ellátása – 2. rész

Előző havi cikkünkben már felvázoltuk a *megváltozott munkaképesség* meghatározását, illetve minősítési kategóriáit. A mai alkalommal a ***biztosítottak körét*** értelmezzük.

Kiemelünk néhányat a biztosítottnak tekinthetők köréből

(a teljesség igénye nélkül)**:**

- ide értjük a ***közfoglalkoztatási viszonyban*** lévő munkavállalót, ő is biztosítottnak minősül, tekintett nélkül arra, hogy foglalkoztatása teljes- vagy részmunkaidőben történik;
- ***szövetkezet tagja***, aki a szövetkezet tevékenységében munkaviszony, vállalkozási, illetve megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködik. Kivétel az iskolaszövetkezeti nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, hallgató, 25. életévének betöltéséig. Ez érvényes tanulói, hallgatói jogviszonya szüneteltetésének időtartama alatt is;
- tanulószerződés alapján ***szakképző iskolai tanulmányokat*** folytató tanuló;
- kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő ***egyéni vállalkozó***;
- kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő ***társas vállalkozó***;
- ***közérdekű nyugdíjas szövetkezet*** öregségi nyugdíjban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő tagja, illetve a szociális szövetkezetben ***tagi munkavégzés keretében*** munkát végző tag;
- ***álláskeresési támogatásban*** részesülő személy;
- díjazás ellenében munkavégzésre irányuló, ***egyéb jogviszony*** keretében (egyéni vállalkozásnak nem minősülő vállalkozási jogviszony, megbízási szerződés alapján) foglalkoztatott személy;
- egyházi szolgálatban álló ***egyházi személy***, kivéve a saját jogú nyugdíjast;
- ***mezőgazdasági őstermelő***, amennyiben a reá irányadó nyugdíjkorhatárig hátralévő idő és a már megszerzett szolgálati idő együttesen legalább 20 év, kivétel az őstermelői tevékenységet közös igazolvány alapján folytató kiskorú személy és a gazdálkodó család kiskorú tagja, az egyéb jogcímen biztosított, a saját jogú nyugdíjas és az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt elérte;
- kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényben meghatározottak szerint a ***főállású kisadózóként*** bejelentett személy;
- ***egyéb munkát végző személynek*** kell tekinteni alapítvány, egyesület, egyesületek szövetsége, egyéni cég, állami vállalat, települések helyi önkormányzati választásokon megválasztott ***képviselőjét*** és ***tisztségviselőjét***, a ***társadalmi megbízatású polgármestert***, abban az esetben, ha a járulékalapot képző, jövedelemnek minősülő tiszteletdíja eléri a minimálbér 30%-át, valamint naptári napokra számítva annak 30-ad részét.

Pénzbeli ellátás igényelhető abban az esetben, ha a személy *nem részesülhet* megváltozott munkaképességű személyek ellátásában. Ehhez első lépésként fel kell keresni a lakcím szerinti ***járási hivatalt***, ahol a személy kérheti az *aktív korúak ellátására való jogosultság* megállapítását. Abban az esetben, ha *egészségi állapota* az 50%-ot, családjában pedig a fogyasztási egységre (egy főre jutó) jövedelem nem haladja meg a 25.650,- forintot, továbbá vagyonnal sem rendelkezik, a járási hivatal ***egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást*** állapíthat meg.

Abban az esetben, ha az egyén egészségi állapota az 50%-ot meghaladja, a járási hivatal csak akkor állapíthatja meg a *foglalkoztatást helyettesítő támogatást*, ha az igénylő a kérelme benyújtását megelőzően *álláskeresési járadékban* részesült, vagy elhelyezkedése érdekében legalább egy évig *együttműködött az állami foglalkoztatási szervvel*, s jövedelmi, vagyoni helyzete megfelel a már leírt feltételeknek.

Rokkantsági és rehabilitációs ellátásban részesülők a kórházi és orvosi ellátás igénybevételére egészségbiztosítási járulékfizetés nélkül, térítésmentesen jogosultak.

Az a személy, akinek az egészségi állapota 50%-os, illetve ennél kisebb mértékű, és orvosi bizottság igazolásával rendelkezik jogosulttá válik *a természetbeni egészségügyi ellátásra*.

Rehabilitációs ellátásra és szolgáltatásra az a megváltozott munkaképességű személy jogosult, aki rehabilitálható. Mindezen belül: akinek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, és egészségi állapota 51-60% közötti, B1 kategóriába esik. Mindazon személy, aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és egészségi állapota 31-50% közötti, a C1 kategóriába tartozik.

(A kategóriabesorolást lásd előző lapszámunkban!)

A ***rehabilitációs szolgáltatásban*** a megváltozott munkaképességű személy jogosult arra, hogy állapotának megfelelő munkahelyen történő elhelyezkedése érdekében rehabilitációs irányultságú munkaközvetítést vehessen igénybe. Jogosult továbbá a részére megfelelő munkahelyen történő munkavégzésre való felkészítésre és a szükséges szolgáltatásokra.

A ***rehabilitációs hatóság*** feladata biztosítani a rehabilitációs szolgáltatásokhoz, a közfoglalkoztatáshoz való hozzáférést. Mindezek érdekében a hatóság szükség szerint *megállapodást köt* a szolgáltatókkal.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy tájékoztatónk nem teljes körű. Minden esetben célszerű felkeresni a járási hivatalt.

Forrás: Emberi Erőforrások Minisztériuma

Összeállította: **Varga Ákos**
andragógus – személyügyi szervező
szakvizsgázott okleveles szociálpolitikus

Hátha valaki nem ismeri…

Kenese növényei

A Soós-hegyen a fokozottan védett ***tátorján*** mellett több említésre méltó lágyszárú növény is található. Az alábbiakban bemutatott három virág éppen most, ősszel mutatja legszebb „arcát”. Aki fellátogat a Soós hegyre, az egyébek között az ilyenkor virágzó *aranyfürt*, *csillagőszirózsa* és *vetővirág* növényekben is gyönyörködhet.

1. Vetővirág *(Sternbergia colchiciflora)*

Az *amarilliszfélék* családjába tartozik, mint például a hóvirág is. Megjelenésében inkább a *kikericsekre* hasonlító hagymás, tőlevélrózsás, *védett* növényfaj. A vetővirág, vagy más nevén *kikericsvirágú sárika* a Dunántúli-középhegység *sztyepplejtőin* és a Tiszántúl déli részérek *löszgyepjein* az őszi esők után, rendszerint *szeptemberben* nyílik, mely időben egybeesik az őszi gabonák vetésidejével. Innét ered a „vetővirág” elnevezés. Csak *csapadékos nyárvégeken és őszeleji időszakban* tapasztalható, hogy viszonylag gyakori, de ritkán és rövid ideig virágzó növényke. Kevéssé feltűnő, de jellegzetes lapos, felcsavarodó leveleit március-április hónapokban találhatjuk meg. A természetes, záródott gyepekben csak szálanként, de a bolygatott, felszakadozott gyepekben nagyobb egyedszámban fordul elő.

2. Aranyfürt
(Aster linosyris)

A *fészekvirágzatúak* családjának tagja. Kopasz vagy kopaszodó, felálló szárú, középmagas növény. A levelek keskeny-szálasak, a virágok sárgák, a sugárvirágok szálasak, a virágok végálló virágzatban tömötten állnak. Zárt-záródó *sziklagyepekben*, *száraz sztyeppekben* (inkább dombvidéken) sokfelé előfordul. Inkább „szálanként”, kisebb csoportokban jelenik meg, de néhol tömeges is lehet.

3. Csillagőszirózsa *(Aster amellus)*

Hazánkban a *középhegységekben* fordul elő, de sehol sem gyakori. Leggazdagabb állományai művelt, felhagyott területeken (szőlők, gyümölcsösök) élnek. 20-40 cm magasra növő faj. Szára felálló, egyenes, hengeres, végig leveles. Az egész növényt *pehelyszőrök* borítják. Tőlevelei hosszú nyelűek, nyélben keskenyedők, ovális alakúak, lekerekített csúcsúak, finoman fogas szélűek. Szárlevelei ülők, keskeny-lándzsásak, hegyes csúcsúak. A *fészekvirágzat* kb. 5 cm átmérőjű. A sárga csöves virágokat élénk lila, 1,5-3 cm hosszú, keskeny nyelves *sugárvirágok* keretezik. A virágzat laza sátor. Termése a *szőrbóbitás kaszat*. Augusztus-október hónapokban virágzik. Magyarországon védett, *eszmei értéke*: 5000 Ft.

Pulai Istvánné
A Balatonkenesei Értéktár Bizottság elnöke

(Színes képeinket lásd a . oldalon)

OKTÓBER 23., NEMZETI ÜNNEPÜNK

1. Ettől az évtől nemzeti ünnepünk.
2. Ebben az évben halt meg Sztálin.
3. Hány ágú a vörös csillag?
4. Az aradi vértanúk emléknapja: október…
5. Politikai párt volt.
6. Ezen a szigeten ért véget a forradalom.
7. Milyen felkelés volt ezen a napon?
8. Az ősz második hónapja.
9. Kinek a születési neve volt Czermanik János?
10. … Szerződés; a szocialista országok katonai, politikai, védelmi szervezete volt.
11. Magyar… államformánk volt (1949-1989)
12. Hányadik században zajlott e forradalom?
13. … Imre, Magyarország belügyminisztere is volt.
14. Sztálin ideológiájának követője.
15. Kommunista állam volt Eurázsiában.
16. Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége röviden.

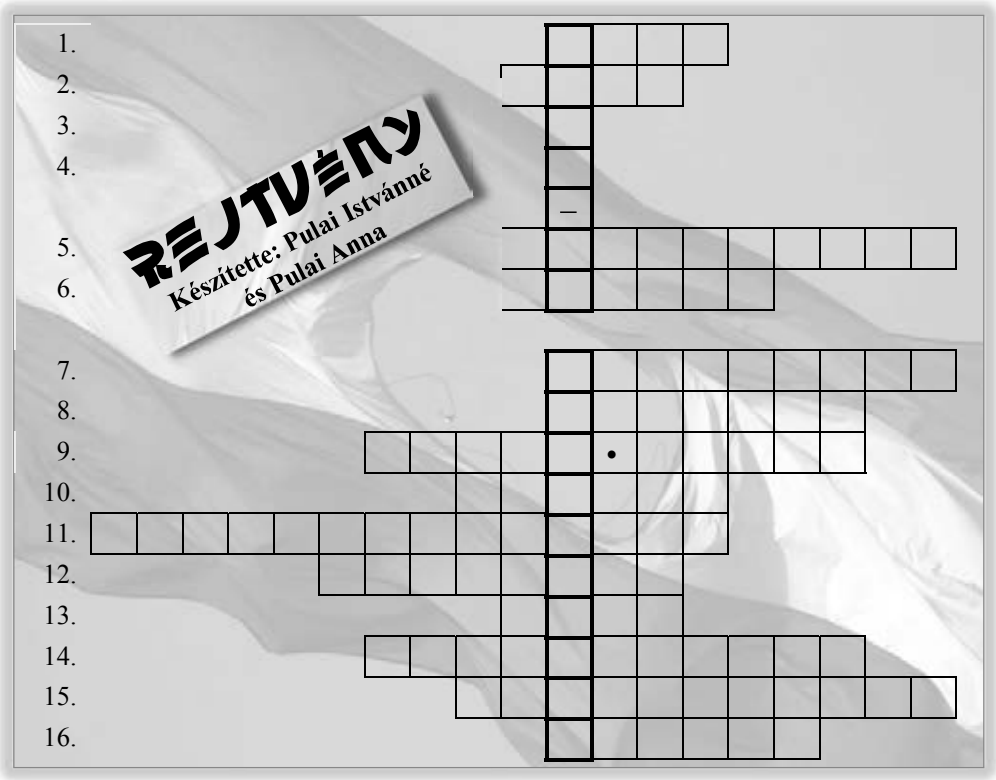

Somogyi Gyula útleírás-sorozata

HEBRIDÁK

6. RÉSZ

2012. július 14 – 16.

Mi jut eszünkbe Skóciáról? A skót duda; a skót szoknya; a whiskey őshazája; zord időjárás; érintetlen természet, annyira, hogy még a lakott területeken is több a birka, mint az ember; a romantikus várkastélyok, melyek mindegyikéhez tartozik egy hátborzongató szellemtörténet; az ősi klánok véres csatái. Kicsit közelítsünk rá arra a mesés szigetvilágra, amely a skót felföldtől nyugatra terül el, és a kérges tenyerű, pirospozsgás arcú, hideg szélhez szokott tengerész népség csak egyetlen szóval illet: Hebridák.

Craobh Marina 2012/07/14

A kikötő legszebb hajója egy 60 lábas Oyster: teakfa deck, napfényben csillogó bronz veretek, műremeknek számító fa kormánykerék. A hajó kapitánya a hatvanas éveiben jár, sötétkék overallt és élre vasalt fehér nadrágot visel. Nelson admirális sem nézhetett ki különben fénykorában. Kevesen sejtik, hogy az angol úr micsoda sportember volt ifjú korában. Shanghai-ban úgy megpofozta egy révkalauz hajó teljes személyzetét, hogy azok hosszas kórházi ápolásra szorultak. Na de mindegy is. Rég volt az már! Van szerencsém az angol úrral némiképp társalogni. Az ősz kapitány szerint van úgy, hogy profik odavesznek a tengeren, és van úgy, hogy lelkes amatőrök visszatérnek. Akárhogy is, az a jó tengerész, aki visszatér a kikötőbe. – Talán még az öreg sem sejtette, hogy útravalónak szánt utolsó mondatával egy kis vitorlás hajót ment meg a pusztulástól. Lehet, a mi történetünk is máshogy végződött volna? Esetleg sötét tragédiába fullad?! Ne siessünk ennyire előre! Kezdjük mindjárt az elején!

Azt mondják, egy tengeri túra sikere már indulás előtt, a szárazföldön eldől. Két dolgot mindenképp át kell gondoljunk, mielőtt elrúgjuk magunkat a parttól: az egyik az esős, hideg, szeles időjáráshoz alkalmas öltözék; a másik az árapályhajózás. Egy hetes túránkon nem volt olyan nap, hogy ne esett volna az eső. Noha júliust írunk, a hőmérő higanyszála sosem kúszik 15^{0}C fölé. A napszemüveget, napolajat otthon lehet hagyni, ellenben nagy szükségünk lesz meleg öltözékre és hálózsákra. A vízhatlan nadrág és dzseki, valamint a gumicsizma nélkülözhetetlen errefelé. A tengeren az egyik legcudarabb érzés, mikor minden ruhánk átázott, és már nem tudunk szárazat felvenni. Ezt mindenképp el kell kerülni! A másik fontos tényező a 3 méteres árapálykülönbség. Gondoljunk csak bele: egy rövidre fogott horgonylánc vagy kikötőkötél milyen galibát okozhat, mikor 3 méter víz eltűnik alólunk, vagy éppen alánk folyik. Nem mindegy az sem, hogy egy sekély öbölbe apálykor vagy dagálykor hajózunk-e be. Azt sem kéne a véletlenre bízni, hogy az árapály mozgatta áramlatok – melyek sebessége akár 3 csomó is lehet – hajónkkal egy irányba folynak, vagy éppen szembe jönnek velünk. Érdemes hát átismételni az árapálytáblázatok kezelését. A Reed's Nautical Almanac (hajózási segédlet) nélkül pedig tapodtat se mozduljunk!

Mull sziget, Duart öböl 2012/07/15

Sűrű eső áztatja Craobh Marina fa borítású mólóját. A vitorlázók behúzódtak hajóik gyomrába, csupán néhány rikítóan sárga vagy piros viharkabát siet valahova. A sűrű nagy cseppek kopogva érik el a dekket, mindent eláztatva, ami az útjukba kerül. A szemközti szigetekre tejfölszerű köd telepszik. Halogatjuk az indulást… A sokadik kártyaparti és sokadik tea után halkul a kopogás, permetszerűvé válik az eső, majd halványan kikandikál a nap egy méretes szürke felhő mögül. Mindenki a fedélzetre! Eloldjuk a kikötőköteleket.

Alig hagytuk magunk mögött a kikötő árboctengerét, az égi áldás újra rázendít. Nedves kötelek csikorognak a csörlőkön. Komor arccal mindenki a feladatára koncentrál. Kibontjuk a vitorlákat, és éles negyedszélben suhanunk D-Ny-i irányba. Egy óra múlva északi irányba fordulunk. Kikerülve a szigetek takarásából, megkapjuk az atlanti hullámokat: 3 méter magas, hosszan elnyúló vízhegyek emelgetik hajónkat. Időről időre egy-egy hullám végigszalad a dekken, beterítve minket. Ani, számomra érthetetlen megfontolásból lemegy a kabinba, kisvártatva falfehéren tér vissza, a tengeribetegség minden tünetét produkálva, melyet itt most nem részleteznék. Ilyenkor már késő a gyógyszert beszedni vagy a horizontot bámulni, egyik sem segít. A távoli homályból előtűnik Mull szigetének barna kontúrja. Közelebb érve a McLean klán ősi fészke rajzolódik ki: bástyákkal tarkított szürke kőfalak. A sziklát, melyen a büszke Duart vár meredezik, üde zöld rét öleli körül. Ha egy festő meg akarná örökíteni a természetnek és az emberi alkotásnak eme pompás harmóniáját, akkor csupán egy kevés szürke, és giga mennyiségű zöld festéket kéne vásároljon, egyéb színek beszerzése pénzkidobás lenne.

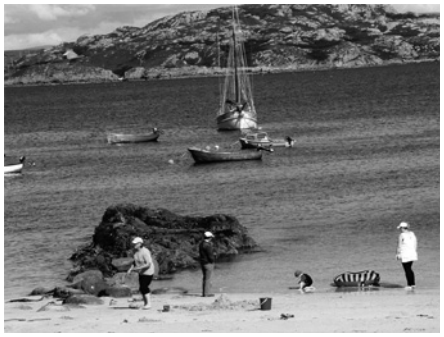

Besuhanunk a Duart öbölbe, szélbe állunk, a horgony hangos csobbanással merül alá. Ani tengeribetegsége egy-kettőre elillan. A változatosság kedvéért az eső viszont újra nekizendít. – Ilyen változatos időjárást eddig sehol máshol

nem tapasztaltam. Az a mondás járja errefelé: ha nem tetszik az idő, akkor várj egy percet! Így is történik: mire megiszunk egy teát, már hétágra süt a nap. Száraz ruhára váltunk és felcaplatunk a várba. Jól esik a séta az egész napos hajózás után. Fentről az öböl csodálatos látványt nyújt. Az is feltűnik azonban, hogy a hullámok akadálytalanul bekanyarodnak az öböl szájánál, így hosszabb távon nem tűnik biztonságosnak a horgonyzóhelyünk. Átállunk a szemben lévő félsziget hosszan benyúló, biztonságos öblébe. Itt minden várakozásunkat felülmúlva egy úszómóló vár minket, víz- és elektromos csatlakozási lehetőséggel. A kis objektumnak természetesen személyzete nincs, egy becsületkasszába kell 10-15 fontot bedobni.

Mull sziget, Tobermory 2012/07/16

Reggeli ébredéskor nem hiszek a szememnek: egyetlen felhő sincs az égen, süt a nap, gyenge szellő fújdogál. Csodálkozásom tovább növekszik, mikor a legénységet sehol nem lelem. Képzeljük csak el a kapitány idegállapotát: ideális időjárás, menetre kész hajó, a személyzet sehol. Van, aki furcsa hóbortjának hódol és a közeli erdőben kirándul; van, aki egy angol műlovarnőnek udvarol a szomszéd hajóról; van, aki a legközelebbi csapszéket fedezi fel, és egy nyugalmazott ítéletvégrehajtó társaságában zsugázik. Nagy nehezen összetrombitálom a parton szétszéledt matrózokat. A hajós élet már csak olyan, hogy történhet velünk bármi a parton: nyerőre állhatunk egy kártyapartiban, vagy szerelembe eshetünk a helyi műlovarlányba: ha a hajó indul, akkor nincs pardon, nincs hezitálás, menni kell. Felhúzzuk a vitorlákat és nekiiramodunk, Tobermory irányába. Éles negyedszélben haladunk, dől a hajó, sűrűn váltogatjuk a takkokat. Kiváló csapatmunka: mosolygós arcok, kattognak a csörlők. Igazi örömvitorlázás! Valamelyik angol hercegnő azt mondta egyszer, hogy földi életünk során sosem lehetünk olyan közel a mennyországhoz, mint amikor egy napsütéses délutánon vitorlával hasítjuk a habokat. Éva fölveti, hogy ki kéne kötni. Nem is tudom ezt hova tenni. Mintha valakinek szeretkezés közben eszébe jutna, hogy le kéne nyírni a füvet vagy megválaszolni néhány levelet. Szerettem volna kivágtatni a nyílt vízre, Mull-tól északra, ahol az óceáni hullámok szinte háborítatlanul tódulnak a hajónk alá (csupán a Külső-Hebridák szigetsorának csillapító hatása érvényesül), érezni ahogy a hullámok felemelik, majd lerakják hajónkat, látni ahogy dagadnak a vitorlák, feszülnek a kötelek, szikrázik a nap; érezni, hogy szél fújja az arcomat. Újra szembesülök azzal a szikár ténnyel, hogy nem mindannyian vagyunk tengerészek. Egy túrán nemcsak az én vágyaimnak kell teljesülni, hanem mindenkiének.

Tobermory öblében egymást érik a bójához kötött vitorlások, mögöttük úszómóló biztosít kényelmes kikötést. A parton festői látvány fogad: patinás épületek színes homlokzatai, az egyik tengerkék, a másik piros, mint pirkadatkor az ég alja, a harmadik szürke. Fölöttük a dombon egy várhoz hasonlító hotel ágaskodik, körülötte zöldellő park.

Mindennek tetejébe a színes épületek visszatükröződnek az öböl nyugodt vizén. A part közelében helyi halászok csónakjai, távolabb a fent említett vitorlások ringatóznak. Az összes bója foglalt, de a kikötőbe sikerül bepréselni magunkat. Megfeszítjük kikötőköteleinket, koccintunk a dekken egy korty hamisíthatatlan skót whiskey-vel, majd zsebre vágott kézzel, fütyörészve, csak úgy céltalanul beveszem magam az utca forgatagába. A halétterem mellett kávézó, utána kézműves csokoládéárus, kissé távolabb egy nagyhírű whiskey-főzde (distellery) működik, a sarkon forgalmas hal-sültkrumpli (fish and chips) árus kínálja portékáját. A járókelők nagy része szabadságát töltő nyugdíjas, francia elegancia, angol hidegvér. Tőlük jól elkülönül a helyi halászok, tengerészek gyülevész hada.

Egész napos császkálás után beülünk egy vízparti étterembe. Madár akkurátusan választott éttermet, mérlegelve az étlap adta kínálatot, az udvarias kiszolgálást, a belső tér hangulatát (kár, hogy a szemben lévő, fapados, alacsonyabb árfekvésű csehót az elmúlt három évben Nagy-Britannia legjobb haléttermének választották). Gyors lábú pincérek fazékszám hozzák a feketekagylót. Én a skótok nemzeti eledelét, a „haggis”-t rendelem (belsőségekkel töltött birkagyomor), ami leginkább a májas hurkára emlékeztet, eltérő fűszerezéssel, édeskés whiskeyszószba mártva. Egész jó! A diszkrét fényű helyen a vasalt inges nyugdíjasok vannak többségben. A szomszéd bárból hamisítatlan skót zene szűrődik ki, két gitáros szolgáltatja a talpalávalót, dolgozik a sörcsap, a tengerész népség természetesen itt ver tanyát. Átballagunk a villantós helyről a kikötői csehóba. A kocsma közönsége állástalan matrózokból és mulatni vágyó rakodómunkásokból áll. Végre mi is megtaláljuk természetes közegünket. Megismerkedek néhány alakkal: van két besurranó Glasgow-ból, egy ír fedélzetmester, egy londoni zongorahangoló, és egy maláj erőművész. Régi ismerősök ők, több évet töltöttek egy trinidadi fegyenctelepen. Éppenséggel szabadlábon tartózkodnak, és ilyenkor általában vad kártyázással csapják agyon az időt. A pultnál szóba elegyedek egy gazdagon tetovált, borostás, hosszúra nyúlt legénnyel. Az ilyenre mondják, hogy hosszú, mint a vonatfütty, vagy mint a vasárnap ebéd nélkül. Tom egész életét egy halszagú bárkán töltötte, néhány napos megszakításokkal, mikor is valamelyik kikötői kocsma vendégszeretetét élvezte. Újdonsült ismerősöm elmereng a régi szép időkről, mikor egy francia fregatt komplett legénységét laposra verte egy félárboccal, miután a fregatt káplánját csalás on érte. Hiába! Az életnek kötött szabályai vannak (még akkor is, ha a makaó nevű tiltott szerencsejátékról van szó), és aki ez ellen vét, az kérem viselje a következményeket! Tom széles mosollyal eldicsekszi, hogy a környező vizeken gazdag halászzsákmányra lehet számítani, elmeséli azt is, hol láthatunk bálnát (mink whale) és merre tanyáznak az óriás testű cápák (basking shark). Érti ez a kikötői fiú a tengert!

Somogyi Gyula

Tündérkert

Magvető hava, Őszhó, Mindszent hava

A *kertésznaptár* október 4-ről, *Assisi Szent Ferenc napjáról* azt mondja: több helyen a szüret kezdete és az őszi vetés ideje. Október 15. *Teréz napja*: ilyentájt a hűvös, de nem fagyos éjszakákat, langymeleg, napos, kellemes nappalok követik. Október 21. *Orsolya napja*: amilyen az idő ezen a napon, az karácsonyig meg is marad. Október 26. *Dömötör napja*: a Dömötör-napi hideg szelet kemény tél előjelének tartják. Október 28. *Simon-Júdás napja*: amennyibe szép idő van e napon, jó időre van kilátás a következő évben.

Komposztáljunk!

A komposzt szó *összetettet* jelent. A kifejezés egyaránt vonatkozik a *komposztálandó anyagok sokféleségére* és a *végtermék gazdagságára*. Komposztálásra alkalmas *minden szerves hulladék*, ami a háztartásból és a kertből kikerül, és nincs benne *vegyszer* vagy *műanyag*. Ezek a *komposzthalomban* felaprózódnak, addigi szerkezetük *felbomlik*, anyagaikat milliárdnyi apró élőlény járja át, hogy a *korhadás* folyamatának végtermékeként *új föld*, méghozzá csodálatosan gazdag, *humusztartalmú* föld keletkezzék. A komposztálás néhány *alapszabályát* betartva ki-ki a kertje talajának, növényeinek *legmegfelelőbb összetételű* komposztját, egyéni receptjét kísérletezheti ki. Komposztálással szelídíthetjük meg a még éretlen *istállós egyéb állati eredetű trágyaféleségeket*, hasznosíthatjuk a *gyomokat*, a *levágott füvet*, a *lehullott falombot*, a *fűrészport*, *faforgácsot*, *kéreghulladékot* és egyebet. A *szalma* komposztálása serkenti a *talajéletet*, a humuszképződést, lazítja a talajokat. Hatását fokozhatjuk *szénhamuval* (pernyével), ha az el nem égett koksz-, szén- és salakdarabokat kiválogatjuk belőle. *Káliumot*, *meszet* és *nyomelemeket* tartalmaz. A *fahamu* a pernyénél gazdagabb káliumban és tartalmaz *magnéziumot*, *foszfátokat* is. Legajánlatosabb felhasználási módja a komposztba keverés. A *kőzetőrlemények* jó szolgálatot tesznek a túlságosan sovány, úgynevezett *agyagásványokban szegény* talajok feljavításában. A komposztban megkötik az *ammóniát*, ezáltal eltüntetik a nemkívánatos szagokat, felpezsdítik a halom életét, *vizet* és *tápanyagokat* tárolnak. A porszerű kőzettel vagy *agyagőrlemények*kel kezelt komposzt nem irritálja a szomszédok orrát, söt, a *legyek* számára sem jelent kínálkozó, terített asztalt.

A *komposztáló helyét* körültekintően kell megválasztani. A legalkalmasabb erre kertünk félreeső, de nem eldugott, könnyen megközelíthető, szélvédett sarka, ami nincs teljesen árnyékban, de a tűző naptól is védett. Elhatárolhatjuk a kert többi részétől bokrokkal vagy lécrácsra futtatott kúszónövényekkel, magas növésű virágokkal, sűrűn ültetett napraforgóval, csemegekukoricával, csicsókával. A *bodza* és a *ribizke* bokra erős illatával távol tartja a komposzthalomba beköltözni vágyó *egereket*.

A *komposztáló méretét* a rendelkezésre álló terület szabja meg. Ha elegendő helyünk van, készíthetünk *komposzthalmot*. A halom *alapterületének* szélessége másfél-két méter, hosszúsága pedig a felhasznált anyagok mennyisége szerint alakul; az egymásra halmozott hulladék magassága ne haladja meg a másfél métert. Célszerűbb egymás mellett két-három *kisebb* halmot építeni, így az időnként szükséges *forgatás*, *átrakás* sem okoz gondot, hiszen csak az egyik helyről a másikra kell átlapátolni, villázni az anyagot. Ha *helyszűkében* vagyunk, akkor se mondjunk le a komposztáló kialakításáról. *Fonott kerítéssel* vagy *fából készült tárolóval* szabhatjuk meg a halom méretét, de *tartós silót* építhetünk *téglából*. Egészen kis helyen *kiluggatott oldalú komposztálóládát* használhatunk.

A *komposzthalom alja* az élő talajjal érintkezzen. Ez azért fontos, hogy a komposztáló eleven lakói akadálytalanul közlekedhessenek a talajból a halomba és fordítva. Csikorgó hidegben vagy nyári hőségben ez életmentő lehet a komposzt „munkásainak". Fontos, hogy a halom vagy az épített komposztáló alatt ne gyűlhessen fel *pangó víz*, mert ez a *káros rothadás* irányába térítené el a szerves anyagok bomlását. Ennek megelőzésére a komposztáló helyén ássunk egy körülbelül 20 cm mély *gödröt*. Ha a talajunk *kötöttebb*, agyagos, töltsük fel a gödröt *homokkal kevert laza, humuszos földdel*. Az nem előnyös, ha a komposztot átjáró nedvesség túlságosan gyorsan elszivárog a talajba, ezért ha éppen ellenkezőleg, *homokos* a talajunk, szórjunk a komposztáló alá *agyagos, gazdagabb kerti földet*. Elengedhetetlenül fontos az összegyűjtögetett hulladék megfelelő *előkészítése* és alapos *összekeverése*. Az előkészítésen semmiféle ördöngös, bonyolult dolgot nem kell értenünk, mindössze a szilárd, terjedelmesebb anyagok, mint a fák nyesedése, a napraforgószár, a rózsaág, szőlővenyige és egyéb hulladék *aprításáról*, a túlságosan nedves anyagok *szárításáról*, illetve a kiszáradt hulladék *megnedvesítéséről* van szó. Az aprítás leghatékonyabb eszköze a *szecskavágó*, de ennek híján a gallyaknak megfelel egy élesebb *fejsze* és egy tuskó, a vékonyabb anyagnak a *metszőolló*, zöldséghulladékok elegyengetéséhez egy jó *ásó*. A felaprított anyagokat *jól keverjük össze*. A nedvdús zöldhulladék és a száraz, fás anyagok összevegyült tömege így konyhakész állapotban várja a talajlakó állatokat. Az asztag aljára terítsünk lazán egymásra halmozva aprított fa- és bokornyesedéket, vagy más durva, nehezebben bomló anyagot – ezzel alakítjuk ki a halom számára azt a *drénréteget*, amely a *szellőzést* és a *vízelvezetést* biztosítja. A következő réteg lehet lomb vagy valamely állati trágya, amely *nitrogénben* dús, étvágygerjesztő a talajlakóknak. Ezt a réteget, mintha csak süteményt cukroznánk, szórjuk meg egy kevés *mésszel*. Erre a gazdaboltban kapható *Futor* a legalkalmasabb. Végül borítsuk be az egészet vékonyan jó *kerti földdel*. A nedvesítést lehetőleg *eső-* vagy *állott vízzel* végezzük. Ha nyirkos őszi napon építjük a halmot, lehet, felesleges beöntöznünk, így a rétegeket akár másfél méter magasságba rakhatjuk. Egy szépen összerakott komposzhalom (*prizma*) a kertészszemnek kellemes látvány. A szellősen egymásra rétegezett, *kiszáradástól* és *áthűléstől* megóvott komposzt átforgatás nélkül 9-12 hónap alatt tökéletesen *megérik*. Ekkorra az összetevők egyöntetű, morzsalékos, barna földdé alakulnak.

Bollók Ferenc

Paraszt ember regulái az idők változásáról

Királyhegyi Müller János, Müller Regiomontanus Csíziója nyomán

Időjárási megfigyelések a régi időkből – Október

Ősszel, ha tiszta idő áll, szél lesz.

A hegyek, mikor annyira füstölögnek, hogy nappal alig átláthatni, esőnek jele.

Ha zeng az ég Mindszent havában, nagy szelek jönnek, de semminek sem ártanak.

Zúgás, ha van, szelet jelent.

A nap, mikor tisztán lenyugszik és felkel, tisztulást várj; ha pedig vörös vagy egyéb színű felhő van körülötte reggel, jót ne várj. Mikor vörösben nyugszik, vagy ha későn látsz olyan utána, szelet jelent.

Ha nedves az ősz, nyúlós lesz a bor tavaszra.

Amely szél nappal indult, többet árt, mint amely éjjel.

Hogyha a fákról a levelek nehezen hullnak, hideg telet éreznek, ami után sok hernyó lesz, mely megeszi a növést.

A megfigyelések és jelen korunk között több mint ötszáz év telt el. Sok megfigyelés még ma is megállja a helyét, de egyesek megítélésénél mindenképpen figyelembe kell vennünk az időjárásnak ezen időszak alatt természetes módon, valamint az emberi tevékenység miatt bekövetkezett változásait.

Felhasznált forrás: Csízió, vagyis a csillagászati tudománynak rövid és értelmes leírása. Reprint kiadás Borsa Gedeon gondozásában. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1986 (Magyarra fordította Heltai Gáspár 1575-ben.) – Az írásmódban (így a helyesírásban) megtartottuk a szerző eredeti formáit.

Összeállította: **– nk –**

Kezdődik az iskola

Szeptemberi rejtvényünk – immár helyesen

1. …-zene, dalos foglalkozás
2. Fizikai jólétünket biztosítja ez az óra.
3. Világnyelv
4. Iskolánkban Vér Irénke néni tanította az alsósoknak
5. Kenesén Mecseki Lajos tanár úr tantárgya volt
6. Iskolánkban „józan paraszti ész” kellett hozzá, Bán Ferenc igazgató úr szerint (is)
7. Kedves emlékű tanárunk oktatta e fontos tantárgyat (felesége „Katinka-fotó”, fényképész volt)

Kézimunkasarok – Sárközi hímzés

Sárköznek a Tolna megyei Szekszárd és Báta közötti, régebben ártéri, mocsaras területet nevezzük, melyet nyugaton a Sárvíz, keleten a Duna határol. Ismert települései: *Decs*, *Alsónyék*, *Báta*, *Öcsény*, *Sárpilis*.

A Sárköz a középkor folyamán *magas szintű fejlődést* ért el, melyet az erre vezető kereskedelmi utaknak és a Dunának, mint hajózható útvonalnak köszönhet. Az itt élő nép a mai napig őrzi *református* vallását. Szomszédságukba a 18. század folyamán *németeket* telepítettek. Sárköz gazdagságát a *halászat*, az *állattartás*, a *gyümölcstermesztés* és a *kertészkedés* adta. Az öntözéshez *mesterséges csatornahálózatot* építettek ki, amely a török idők során tönkrement, s ez vezetett a vidék elmocsarasodásához.

A sárközi ***hímzőművészetben*** sajátos, külön stílus alakult ki a *főkötőkön*, *bíborvégeken*, *jegykendőkön*, *ingeken*, *párnákon* és *fehérhímzéses kendőkön*. A sárközieknél a *fiatalasszony* nem hátul, hanem a homloka felett viselte a *főkötőt*. Anyaga *fekete muszlin*, erre került a *fehér fonallal* varrt hímzés. Mintái arányos és szervesen felépített *virágcsokrok*, *madarak*. A motívumok 1870 körül *elaprózódtak*, elemeik szétestek, egyre szorosabban illeszkedtek egymáshoz, *végül elfedték az egész felületet*. Az 1800-as évek végén a főkötőt már *a fej formájára készítették*, utána hímezték *virágtövekkel*, *rozettákkal*, *gránátalmákkal*, *csillagokkal*, *madáralakokkal*, *cikk-cakk vonalakkal*. Ezek a ***parittya főkötők***.

A főkötő fölött a fiatalasszony első gyermeke megszületéséig úgynevezett ***tekerőző bíbort*** viselt, mely saját szövésű, fátyolszerű bíborvászon volt. Az 1-1,5 m hosszú, 20-30 cm széles, *sálszerű fátyol* egyik végét tűkkel a fejre erősítették és az áll alatt 2-3-szor körültekerték, majd a mellhez rögzítették. Végét 3-4 cm széles, arasznyi hosszú *bíborvéghez* kapcsolták. A bíborvég arany-ezüstszálas hímzése a *balkáni népművészet* világát idézi. *Motívumai* mértanivá merevített, fektetett virágok, csíkokba rendezett körök és négyszögek. *Színei*: kék, vörös, zöld, drapp, oxidsárga, nyersfehér, arany, ezüst. Feketével kontúroztak.

Sárközi motívum

Jegykendő: a menyasszony a *jegyváltás* napján, az eljegyzési lakomán adta át a vőlegénynek, melyet maga szőtt és hímzett. Anyaga *len-* vagy *kendervászon*, *selyem-*, *szőr-*, *gyapjú-* vagy *pamutfonallal* hímezték. *Színei*: egyszínű drapp, kék-sárga-vörös, kék-vörös-zöld vagy drapp-barna összeállításúak. A motívumokat itt is feketével kontúrozták. A *minták* lehetnek *vaskos*, *tömött*, *lekerekített* formák, a jegykendő négy sarkába hímezve. Két-két szemben levő sarok mintája egyező. – Más változatban *szálszámolásos* (keresztszemes) hímzést alkalmaztak, levegős, apró *tulipánformákkal*. Ezek a minták *egyszínűek*. *Öltések*: lapos-, tűző és bújtatott öltés, keresztszem.

Sárközi párnavég

Halotti párnát csak a Sárközben készítettek. Mivel *a halottal temették*, kevés maradt fenn. *Kendervászonra* hímezték, barna vagy sötétzöld gyapjúfonallal. Mindkét oldalra *tulipán-* vagy *gránátalmasorokat* varrtak.

Ha jobban meg szeretnéd ismerni a hímzéseket, szeretettel várunk hétfőnként, 14:00-17:30 között, a Kultúra Házában, varrószakkörünkön.

Németh Sándorné Jucika

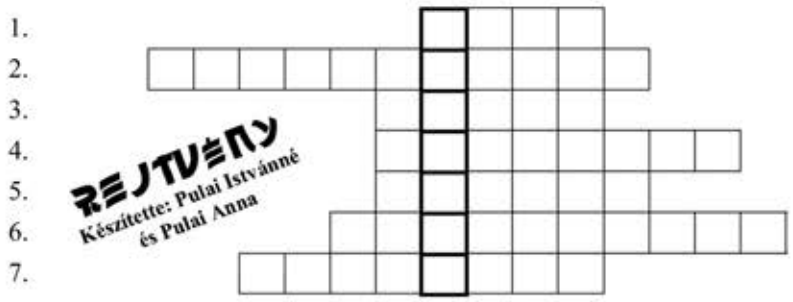

Majláth Mikes László – Tónió rajza

Majláth Mikes László

Kenesei Kabarészínpad

KIS MAGYAR ABSZURD

GÉZA: Képzeld, a szomszédom mesélte, hogy a múltkori nagy vihar után a kenesei szabadstrandon kivetett a víz egy palackot.

BÉLA: Üdítőst vagy söröst? Biztosan valamelyik rendetlen vitorlásról dobták bele a vízbe.

GÉZA: Most nem ez az érdekes. A szomszéd kinyitotta a palackot, és előgomolygott belőle egy dzsinn.

BÉLA: Gin?

GÉZA: Hülye! Egy echte varázsló. És azt mondta a szomszédnak, hogy teljesíti bármely kívánságát.

BÉLA: Én egy láda sört kértem volna.

GÉZA: Most én beszélek, uff! A szomszéd a következőt mondta: *„Kedves dzsinn, én egész életemben arra vágytam, hogy eljussak Hawaiiba, de a minimálbéremből nem telik rá.”*

BÉLA: Majd talán a minimálnyugdíjából.

GÉZA: Várjál! Szóval a szomszéd azt mondta, hogy ő fél a repülőtől, a hajón meg tengeri beteg lesz, így azt kéri a dzsinntől, hogy építsen neki egy autópályát Kenesétől Hawaiig. Erre a dzsinn felkapta a vizet…

BÉLA: Akkor ásványvizes palackból bújhatott elő.

GÉZA: Kuss! Tehát a dzsinn elkezdett sopánkodni, hogy pofátlanság egy ilyen nagy kéréssel előhozakodni, manapság már a dzsinnek sem mindenhatók, kérjen valami könnyebbet.

BÉLA: Például egy láda sört.

GÉZA: Most már nem mondom, hogy kuss, csak annyit mondok, maradj csendben, mint egy söröskupak. A lényeg az, hogy a szomszéd ekkor a következő „egyszerű” kérést terjesztette elő: *„Óh, kedves dzsinn, akkor fejtsd meg nekem a női gondolkodás, a női logika titkát, amikor azt mondja egy nő, hogy igen, az most tényleg igent jelent vagy nemet, és amikor azt mondja a nő, hogy nem, akkor az tényleg nemet jelent vagy igent?”*

BÉLA: S mit felelt erre a dzsinn?

GÉZA: Csak annyit, hogy hány sávos legyen az az autópálya.

BÉLA: Ez jó, de én tudok egy jobbat. Az öcsémék vitorláskirándulásra indultak – nem saját hajó, kölcsönbe volt – a Marina portról Badacsonyba. Mennek már egy órácskát, amikor egy úszó bukkan elő a vízből s kérdezi tőlük: Messze van még Badacsony? Nagyon messze, felelték az öcsémék.

GÉZA: Mi ebben az érdekes?

BÉLA: Most én mondom, kuss! Mennek tovább a vitorlással, amikor Tihany után újra kibukkan a vízből az úszó és zilálva kérdi: Messze van még Badacsony? Az öcsém kivette a GPS-ét, és azt mondta, bizony még mindig messze.

GÉZA: Nagyon izgi, mondd tovább!

BÉLA: Öcsémék hajókáznak tovább, egy óra múlva felbukkan az úszó, s most már igen lihegve kérdi: Messze van még Badacsony? Az bizony még elég messze, feleli az öcsém, de másszon fel a hajóra, szívesen elvisszük Badacsonyba. Mire a pofa mit felelt? Hogy nem teheti, mert biciklivel van.

GÉZA: Ez most komoly?

BÉLA: Nem, ez egy kis magyar abszurd vicc.

GÉZA: Abszurdokat én is tudok. Fogatlan ló nem tud a fűbe harapni.

BÉLA: Tudod mit, üljünk be a Fregattba és egy üveg ser mellett játsszunk viccversenyt. Én már kezdem is. Magyar bölcsesség: Amiből lekvárt lehet főzni, abból pálinkát is lehet.

GÉZA: Egy nő azt mondja, hogy az óvszer sem véd meg mindentől. Múltkor a barátja magán hagyta, mégis elütötte egy busz.

BÉLA: Egy rendőr megállít egy autóst, megszondáztatja, a szonda elszíneződik. Mire a rendőr: Uram, ha ivott, miért nem adta át a volánt a kedves feleségének? A sofőr válasza: Részeg vagyok, de hülye nem.

GÉZA: Én ezt másképp ismerem: Egy autós egy jó kis pacalpörkölt után iszik egy fröccsöt és közli a nejével, én ittam, így te vezetsz, én meg közben imádkozom.

BÉLA: Egy férfi olvas egy apróhirdetést: Egyedülálló, csinos, diplomás, jól kereső nő, emeletes villával, kocsival, kis hibával keresi párját. A férfi rohan a hirdető nő címére, s minden igaz, gyönyörű a nő, gyönyörű a ház, gyönyörű a kocsi. S mi az a kis hiba, kérdi a pasas? Mindjárt megmutatom, feleli a nő, mind a hárman ott alszanak a gyerekszobában.

GÉZA: Ez tényleg jó, nem is gondoltam volna rólad, hogy ilyet is tudsz, De én megkontrázom: Az élet rövid, nős embernek hosszú. Vagy: férj a feleségnek: Én sosem hagynálak el, de olyan jó rágondolni.

BÉLA: Rekontra: Háromlábú ló is megbotlik.

GÉZA: Szubkontra: Egy pofa mondja, harminc éve az volt a vágyam, hogy legyen százezer forint a fizetésem és egy legyen egy tízéves VW Golfom. És mára mindkettő teljesült!

BÉLA: Fedák Sári: Gyerekkoromban azt mondták a szüleim, hogy akármi lehet belőlem. Így lettem alkoholista!

SZÉLJEGYZET A BIZTONSÁG HETÉHEZ

Minden évben közlekedésbiztonsági kampányt hirdet a **TISPOL** (az európai közlekedési rendőrségi hálózat) ***Európai Mobilitási hét*** vagy a ***Biztonság hete*** néven szeptember 16. és 21. között. Ez a hét magában foglalja az **EDWARD Napot** szeptember 19-én és az **Autómentes Napot** 21-én. Az „EDWARD" mozaikszó, az ***European Day Without a Road Death*** *(Európai Nap Közúti Áldozatok Nélkül)* szavak kezdőbetűiből tevődik össze, az Autómentes Nap elnevezés pedig önmagáért beszél.

A szeptember az *ősz kezdete*, ami az időjárás jelentős változásával jár. Ez jelentősen kihat a közlekedési feltételekre. Egyre több *jármű* (*kerékpár* is!), azon belül *gépjármű* rója az ország útjait gyakorlott és kevésbé gyakorlott vezetőkkel.

A **KRESZ** szabályozása kiterjed a közlekedés minden területére: a *járművek állapotára*, a *közlekedési feltételeire*, a *vezetési feltételekre*, a *közlekedési útvonalak használatára*, azok *biztonságos közlekedést nyújtó felszerelésére* (táblák, jelzések, felfestések), a közlekedők egymáshoz való viszonyára.

Amikor a KRESZT, vagy egy-egy helyen a szabályozást (táblákat, felfestést) *módosítják*, azt minden esetben a *bekövetkezett balesetek* okainak elemzése előzi meg. A közlekedés ugyanúgy *változik*, alakul, mint az életünk minden területe, ezért folyamatos *utánkövetést* igényel a résztvevők részéről a szabályok frissítése. ***Nem győzöm hangsúlyozni, hogy a szabályozás a közlekedés biztonságát szolgálja, azt, hogy aki elindul, az oda is érjen az úti céljához!*** A balesetek bekövetkezésekor döntő többségben **az emberi mulasztás, hiba egyértelműen kimutatható okként.**

Az idei EDWARD nap kapcsán meghirdetett kampány ajánlásait, úgy gondolom, a mindennapokban kell, kellene alkalmazni, a magunkévá tenni:

- emlékezteti családtagjait, barátait és kollégáit arra, hogy különösen óvatosan közlekedjenek az utakon, figyeljenek egymásra;
- ***figyelmének központjába állítja a biztonságot,*** tartsák be az ***elsőbbségi szabályokat;***
- olyan biztonságosan vezet, amennyire csak lehet, akár a gépjármű, motorkerékpár, vagy kerékpár kormánya mögött ül;
- különös ***figyelmességet és óvatosságot tanúsít***, amennyiben közlekedése során gyalogossal, kerékpárossal, gyermekekkel, idősekkel, vagy lovasokkal találkozik;
- ***olyan sebességgel közlekedik***, mely a jogszabályi előírásoknak és a biztonságosság követelményeinek egyaránt megfelel;
- elvégzi a gumiabroncsok megfelelő biztonsági ellenőrzését;
- fokozott figyelemmel vezet, amennyiben iskola mellett, vagy olyan hely közelében halad el, ahol sok gyermek található;
- soha ***nem vezet szeszes ital fogyasztását követően*** és vezetése előtt nem szed kábítószert/gyógyszert, melyek befolyásolhatják a biztonságos közlekedést;
- mindig használja a ***biztonsági övét***, és biztosítja azt, hogy a vele utazók is mindannyian védetten utazzanak;
- olyan körültekintően vezet, amennyire csak lehetséges, és megtartja a ***biztonságos követési távolságot***;
- nem engedi, hogy a járműből, illetve a környezetből érkező ingerek, valamint saját gondolatai elvonják a figyelmét a vezetéstől;
- nem használ ***mobiltelefont*** vezetés közben;
- utasai felé jó példát mutatva nyugodtan és biztonságosan vezet.

Stanka Mária r. őrnagy
Balatonalmádi Rendőrkapitányság

OKTÓBER 6., AZ ARADI VÉRTANÚK EMLÉKNAPJA

Írja a pontokra a megfelelő vezeték- vagy keresztnevet! A pontok száma megegyezik az odaírandó betűk számával.

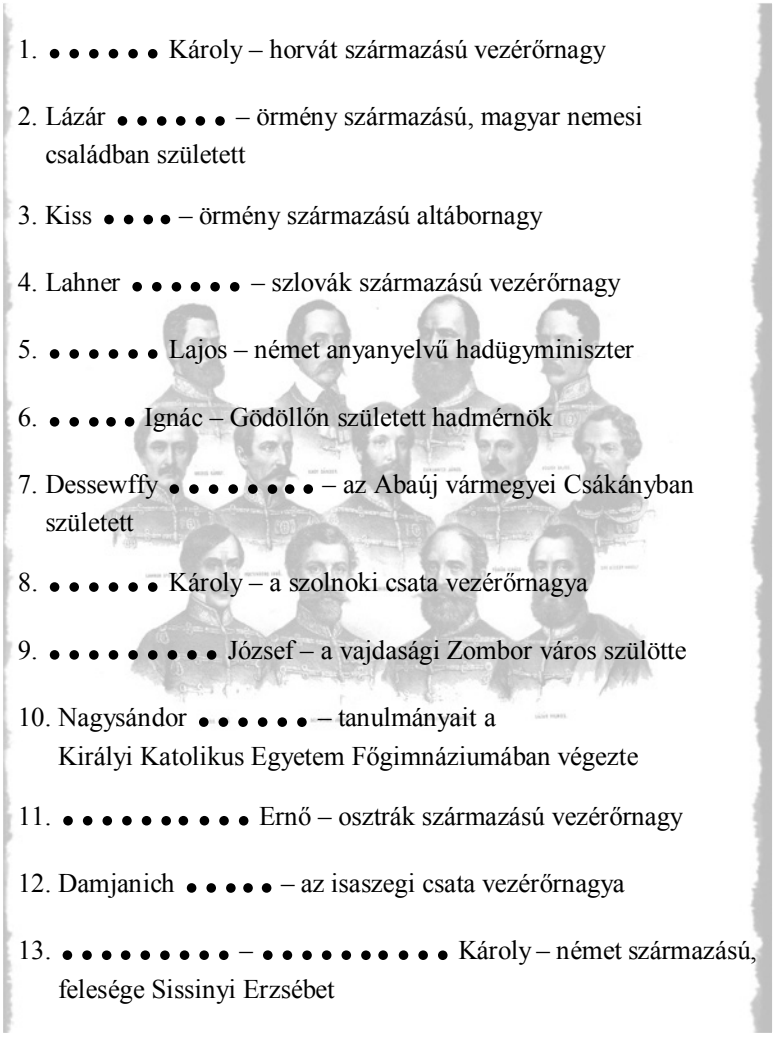

1. • • • • • • Károly – horvát származású vezérőrnagy
2. Lázár • • • • • • – örmény származású, magyar nemesi családban született
3. Kiss • • • • – örmény származású altábornagy
4. Lahner • • • • • • – szlovák származású vezérőrnagy
5. • • • • • • Lajos – német anyanyelvű hadügyminiszter
6. • • • • • Ignác – Gödöllőn született hadmérnök
7. Dessewffy • • • • • • • • – az Abaúj vármegyei Csákányban született
8. • • • • • • Károly – a szolnoki csata vezérőrnagya
9. • • • • • • • • • József – a vajdasági Zombor város szülötte
10. Nagysándor • • • • • • – tanulmányait a Királyi Katolikus Egyetem Főgimnáziumában végezte
11. • • • • • • • • • • Ernő – osztrák származású vezérőrnagy
12. Damjanich • • • • • – az isaszegi csata vezérőrnagya
13. • • • • • • • • • – • • • • • • • • • • Károly – német származású, felesége Sissinyi Erzsébet

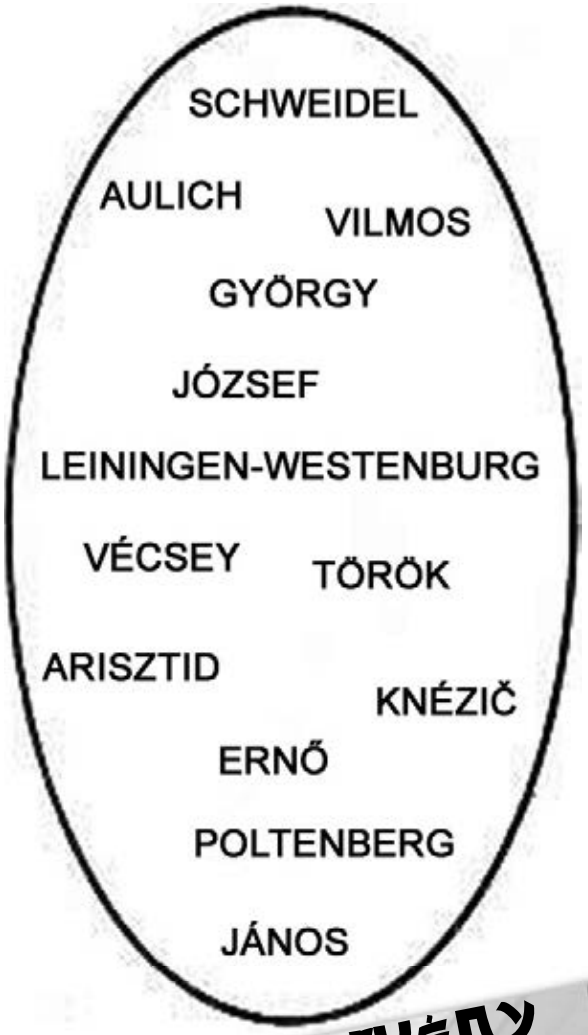

REJTVÉNY

Készítette: Pulai Istvánné és Pulai Anna

OLVASÓPRÓBA

Boldizsár Ildikó: Mesék boldog öregekről

Boldizsár Ildikó mesekutató, meseterapeuta jelen könyve nem először lát napvilágot. Aki lemaradt a 2015-ös megjelenésről, egy idő után hiába kereste bárhol – akárcsak a szerző legtöbb könyvét –, nem tudtak rajta segíteni. Ezt a hiányt pótolta most a kötetet újra megjelentető Magvető Kiadó, mert Boldizsár Ildikó hasonló témákban fogant mesegyűjtemény-sorozatának több darabját foghattuk nemrég a kezünkbe új kiadásban.

Mesét nem csak gyerekkorunkban olvashatunk: Boldizsár Ildikó kutatásai és vizsgálatai szerint bármilyen életkorban segítségünkre lehetnek, hogy éppen aktuális élethelyzetünket jobban tudjuk értékelni, problémáink megoldásában pedig utat mutassanak. A mese nem csupán a néphagyomány, az irodalom területének vizsgálandó és elemzendő része, hanem a hétköznapi pszichológia eszköze. A szerző magyar- és világirodalomból összeállított mesegyűjteményei – mert nem a Mesék az öregkorról az egyetlen ilyen jellegű kötete – remek olvasmányok, melyek úgy tanítanak, hogy eközben még szórakozunk is.

Az öregség és megélése egy állapot; ám ahogy mindenre, erre is a lehető legkülönbözőbb módon reagálnak az emberek. Van, aki észre sem veszi, és él tovább boldogan, aktívan. Van, akit a teste figyelmeztet, hogy valami változott, változik – jó esetben csak figyelmeztetés ez, hogy jó lesz vigyázni, a rosszabb forgatókönyv szerint betegség talál az emberre. Van, akit nem érdekel éveinek száma, és próbál ugyanolyan maradni, amilyen világ életében volt – vidám. Van, akit elkeserít, ha az életkorára gondol, és törvényszerűen bekövetkező csapások elkerülhetetlen sorát várja. Támogatás és segítség mindkét esetben elkel: a könnyedségben a megerősítés, hogy minden rendben, csak így tovább; a nehézségek közepette pedig a példaadó vigasz: lehet jobb, ki lehet kerülni egy-egy labirintusból.

Ehhez segít hozzá Boldizsár Ildikó könyve is.

Boldizsár Ildikó:
Mesék boldog öregekről.
Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2018

– nk –

Hulladékszállítási tudnivalók Október

Szállítás napja	A hulladék típusa
Október 2. (kedd)	Kommunális
Október 9. (kedd)	Kommunális Zöldhulladék
Október 16. (kedd)	Kommunális
Október 22. (hétfő)	Szelektív: csomagolási papír, műanyag és üveg
Október 23. (kedd)	Kommunális Lomtalanítás
Október 30. (kedd)	Kommunális

A vasútvonaltól a Balaton-partig

Szállítás napja	A hulladék típusa
Október 7. (vasárnap)	Kommunális
Október 9. (kedd)	Zöldhulladék
Október 14. (vasárnap)	Kommunális
Október 16. (kedd)	Kommunális
Október 22. (hétfő)	Szelektív: csomagolási papír, műanyag és üveg
Október 23. (kedd)	Kommunális Lomtalanítás
Október 30. (kedd)	Kommunális

Kommunális hulladék kezelése

Természetes személy, ingatlanhasználó a vegyes hulladékot zárt, szabványos gyűjtőedényben köteles összegyűjteni és a megadott szállítási napon a közszolgáltatónak elszállításra átadni. A szokásos mennyiségen felül, nem rendszeresen keletkező hulladék eseti összegyűjtésére – ***díj fizetése mellett – a közszolgáltató által biztosított emblémázott, 110 literes gyűjtőzsák*** vehető igénybe.

Zöldhulladék kezelése

A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014.(XII.31.) Kormányrendelet alapján a zöldhulladékot a képződés helyén, szabványos, külön erre a célra rendszeresített ***gyűjtőedényben*** vagy – ***külön térítési díjért – „SIÓKOM NONPROFIT Kft." feliratos, biológiailag lebomló hulladékgyűjtő zsákban*** kell gyűjteni, kivéve, ha a zöldhulladékot házilag komposztálják.

Az ingatlanhasználó a zöldhulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőedényt vagy gyűjtőzsákot kizárólag az elszállítás napján, az ingatlan előtti közterületre helyezheti ki. A nyesedéket és egyéb, zsákban nem elhelyezhető zöldhulladékot egy méter hosszúságúra vágva, kötegelve kérjük kihelyezni.

A szolgáltató kizárólag
a fent említett módon kihelyezett zöldhulladékot szállítja el!

Lomtalanítás

A házhoz menő lomtalanítást igénybe venni az alább felsorolt feltételek esetén lehet:

- Házhoz menő ***lomtalanítási időpontot minden hónap 4. keddjére (március-október hónapok között) lehet egyeztetni, minden hónap 15-ik napjáig, a szolgáltató telefonszámán: 06-84/503-200 / szállítás.***
- A lomok mennyisége a 2 m^3-t nem haladhatja meg.
- Az ingatlanhasználó nem rendelkezhet ***hátralékkal***
- Csak és ***kizárólag lom kerülhet kihelyezésre***, veszélyes hulladék, festék, gumi, pala, építési törmelék stb. nem kerül elszállításra.
- Az ingatlanhasználó a lomokat kizárólag ***a leegyeztetett elszállítási napon***, az ingatlana előtti közterületre helyezheti ki.

Zsákos szemétszállítással érintett területek

Soós-hegy: a 447/3. hrsz-tól és a Szép Juhászné utcától északra. – ***Átvételi helyszín:*** Bajcsy-Zsilinszky utca.

Tiker-völgy: a Schédl utca – Margit utca – Erdőalja utca közötti terület, a Tiker utcával határolva. – ***Átvételi helyszín:*** Schédl utca, Margit utca, Erdőalja utca.

Kommunális zsák: 508.- Ft/db

Biológiailag lebomló zsák: 100.- Ft/db

A zsákokat a következő helyeken tudják megvásárolni

Balatonkenese Városgondnokság
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
Nyitva:
Hétfő – csütörtök: 8.00 – 15.00
Péntek: 8.00 – 13.00

„Vegyeske" papír, írószer, nyomtatvány, újság, könyv
8174 Balatonkenese, Széchenyi u. 2.
Nyitva tartás szeptember 1. – június 30.:
Hétfő – péntek: 7.30 – 17.00
Szombat: 7.30 – 12.00
Nyitva tartás július 1. – augusztus 31.:
Hétfő – péntek: 7.30 – 17.00
Szombat: 7.30 – 13.00
Vasárnap: 7.30 – 12.00

VILLKER Bolt
8174 Balatonkenese, Szilágyi E. u. 15.
Nyitva:
Hétfő – péntek: 8.00 – 17.00
Szombat: 8.00 – 13.00
Vasárnap: zárva

Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés

A természetes személy, ingatlanhasználó az ingatlanon keletkezett települési hulladékból elkülönítetten gyűjti a papír, az üveg, továbbá a műanyag anyagú, ***újrahasznosítható hulladékokat***, és a közszolgáltató által ***ingyenesen biztosított***, az elkülönített gyűjtésre utaló jelzéssel ellátott ***gyűjtőzsákban*** adja át a közszolgáltatónak.

A zsákokat a szolgáltató folyamatosan pótolja. A nagyobb papírhulladékot az ingatlanhasználó a gyűjtőedény mellé kihelyezve, kilapítva, kötegelve adja át.

A közszolgáltató a szelektív hulladékot ***havi egy alkalommal gyűjti be és szállítja el***, az előre megadott időpontokban.

Az ingatlanhasználó a szelektív hulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőzsákot az elszállítás napján, kizárólag ***az ingatlan előtti közterületre*** helyezheti ki.

Amennyiben a szelektív gyűjtőzsákban a fentiekben felsorolt hulladékon kívül más jellegű hulladék is található, a közszolgáltató a hulladék elszállítását megtagadja.

SIÓKOM NONPROFIT KFT.

Elérhetőségek

Cím: 8600 Siófok, Papfődi út 3.
Telefon: 84/503-200; **Fax:** 84/503-010
E-mail: siokom@siokom.hu

Őszi-téli programok 2018

Szeptember 13. csütörtök, 16:00
Könyvtár
Dr. Szandányi István sebészorvos diavetítéses előadása a fejlődő országok kórházairól

Szeptember 29. szombat, 9:00-01:00
Városháza előtti tér + belváros + Sportcsarnok
Szent Mihály-napi Sokadalom
– Balatonkenese Város Közösségi Napja
Színpadi és közösségi programok
a Városháza előtti téren, 9:00-18:30
Közben:
15:00-16:30
Szüreti felvonulás
Útvonal: Béri Balogh Ádám tér – Fő utca: Kossuth-szobor – Fő utca: Díszkút – Béri Balogh Ádám tér
Este: Szüreti Batyus Bál
a Sportcsarnokban (20:00-01:00)
Érkezés: 19.30-tól

Október 5. péntek, 12:00
Református temető
Aradi Vértanúk Emléknapja
– Nemzeti Gyásznap

Október 5. péntek, 16:00
Sportcsarnok
Idősek Napja

Október 10. szerda, 17:00
Kultúra Háza
Kenesei Szabadegyetem: A haditechnika fejlődése az I. világháborútól
– Vér László „helytörténeti munkás" előadása

Október 23. kedd, 16:00
Bakó-liget (esőhelyszín: Óvoda étterme)
Nemzeti ünnep
az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékére

November 10. szombat, 15:00
Kultúra Háza
(alternatív helyszín: Óvoda étterme)
Márton-napi Libaságok

November 12. hétfő, 17:00
Kultúra Háza
Kenesei Szabadegyetem:
Mónus József, a „Fehér Farkas", többszörös világrekorder tradicionális távlövő íjász előadása

November 22. csütörtök, 17:00
Könyvtár
Filmklub: Gulag (amerikai filmdráma)

December 1. szombat, 9:00
Könyvtár
Karácsonyi Szöszmötölő 1.
– kézműves foglalkozás,
nem csak gyerekeknek

December 1. szombat, 18:00
Városháza előtti tér
Adventi gyertyagyújtás 1.

December 8. szombat, 9:00
Könyvtár
Karácsonyi Szöszmötölő 2.
– kézműves foglalkozás,
nem csak gyerekeknek

December 8. szombat, 18:00
Városháza előtti tér
Adventi gyertyagyújtás 2.

December 11. kedd, 17:00
Kultúra Háza
Kenesei Szabadegyetem:
Dr. Csókay András idegsebész, agykutató előadása

December 15. szombat, 9:00
Könyvtár
Karácsonyi Szöszmötölő 3.
– kézműves foglalkozás,
nem csak gyerekeknek

December 15. szombat, 18:00
Városháza előtti tér
Adventi gyertyagyújtás 3.

December 17. hétfő, 17:00
Könyvtár
Filmklub: Igazából szerelem (angol romantikus vígjáték)

December 21. péntek, 16:30
Sportcsarnok
Mindenki Karácsonya
és Adventi gyertyagyújtás **4.**

A KÉZMOSÁS VILÁGNAPJA

Az UNICEF kezdeményezte 2008-ban a ***Kézmosás Világnapját***, miután napvilágot láttak kutatási adatai: *a rossz higiéniai körülmények miatt* a világon legalább hárommillió gyermek hal meg évente. A *fertőzések* nagy része többek között a *kézmosással* megelőzhető lenne.

Magyarország 2009-ben csatlakozott a kezdeményezéshez. Óvodában és iskolában *az egészséges életmódra nevelés része*, hogy a helyes kézmosással foglalkoznak, ***október 15-én***, a világnapon pedig kiemelt figyelmet irányítanak fontosságára.

Környezetünkben számtalan *baktérium* található, amelyeknek természetesen nem mindegyike jelent ránk veszélyt, de vannak köztük kifejezetten károsak is. Ezen kívül nem szabad elfeledkeznünk a *vírusok*, *bacilusok* korántsem barátságos táboráról, melyek közül sokkal a *tömegközlekedés*, *munka*, *emberek közt végzett tevékenységek* közben találkozhatunk. Vannak helyzetek – például a *hazaérkezés* – és tevékenységek – *mosdóhasználat előtt és után*, *állatsimogatást követően*, *étkezés előtt* stb. –, amikor *feltétlenül kezet kell mosnunk*. Több olyan felmérés készült, amelyből megtudhatjuk, melyek az úgymond *legpiszkosabb tárgyak* a közelünkben. Ezekről sokszor *meglepődve* olvasunk, annak ellenére, hogy tisztában vagyunk vele, hányszor érintkezünk egy nap leghétköznapibb eszközeinkkel. A *University of Arizona* és a *University of Toronto* vizsgálatai szerint a *mosogatószivacson* négyszázszor, a *bankjegyeken* kétszázszor, egy *liftgombon* negyvenszer, a *tablet* felületén harmincszor, *mobiltelefonjainkon* tízszer, számítógépeink *billentyűzetén* pedig ötször több baktérium található, mint egy átlagos *vécéülőkén*. A kutatások bebizonyították, hogy például a *légúti megbetegedések* száma, megfelelő kézhigiénével 23%-kal csökkenthető volna.

A helyes kézmosás lépései:

1. Lehetőleg *meleg vízzel* nedvesítsük meg a kezünket.
2. Fogjunk *szappant* vagy használjuk *folyékony* változatát.
3. *Dörzsöljük* a kezünket legalább 20 másodpercig. Ne csak a *tenyeret*, de mossuk meg *kézfejünket*, *csuklónkat*, *ujjainkat* és azok közét, valamint *körmeinket* is.
4. *Öblítsünk* kezet bő, folyó vízzel.
5. Tiszta, száraz *törülközővel*, *papírtörlővel* szárítsuk meg a kezünket.

Egy *alapos kézmosás* legalább 1-1 ½ percig tart.

Ha semmiképp nem tudunk kezet mosni, alkalmanként használhatunk *alkoholos kézfertőtlenítő gélt*, amelyből többféle is elérhető patikákban, drogériákban. **– nk –**

Hirdessen a Balatonkenesei Hírlapban!

Hirdetési méretek és árak:

Teljes oldal, A/4-es méret:	20.000.- Ft
Fél oldal, 12,5 cm x 18 cm:	10.000.- Ft
Negyed oldal (álló vagy fekvő) 8,5 cm x 12,5 cm vagy 12,5 cm x 8,5 cm, tájolástól függően:	5.000.- Ft
Névjegy méretű (álló vagy fekvő) 5 cm x 8,5 cm vagy 8,5 cm x 5 cm, tájolástól függően:	2.000.- Ft
Lap alján vagy tetején elhelyezett csík, 18 x 2,5 cm:	1.000.- Ft
Apróhirdetés:	100.- Ft
Keretes apróhirdetés:	200.- Ft
Kiemelt apróhirdetés ábrával:	300.- Ft

Ha egy évre előre rendezi hirdetése díját, tizenegy hónapot fizet, a tizenkettediket ajándékba adjuk!

A hirdetésre rendelkezésre álló oldalaink fekete-fehérek.

Az Ön egészségének megőrzői!
Mészáros István és Gyöngyi
Csontkovácsolás, Gerinc és Energetizáló masszázs
Talpreflexológia
bejelentkezés: 0670 938 6393

Balatonkenese, Tiker utca 3.
e-mail: meszima@pr.hu

WestHouse Ingatlan Iroda
Balatonkenesén
Megbízható, korrekt, helyi tapasztalattal
- lakáscélú hitelügyintézés
- energetikai tanúsítvány beszerzése
- kisebb költöztetés, bútor szállítás
- ügyvédi háttér

Kedvező díjak, rejtett költségek nélkül!
Telefonos egyeztetés: Modok Andor irodavezető + 36 70 216 2036
E- mail: westhouse.kenese@gmail.com https://westhouse58.ingatlan.com/
Iroda: Balatonkenese, Katona József utca 23/C

APRÓ-HIRDETÉSEK

LAKÁS

- **Balatonkenesén** apartman 1 főnek hosszú távra kiadó. Érd.: 30/690-53-85
- **Hosszútávra** kiadó Balatonkenesén 45 nm-es kertes házrész, a Játékvár közelében. Tel.: 20/921-99-20

ADÁS / VÉTEL

- **Eladó** két használt kerékpár. Az egyik egyenes kormányos, férfi váltós bringa, márkája Kelly's. A másik régebbi, használt, összecsukható női Camping bicikli, egyik gumija lyukas. Ár megegyezés szerint, a kettő 8-10.000 Ft körül. Lázár Sándor: 30/777-93-83
- **Szükségem van** működő, fatüzelésű kályhára, ingyen. A felajánlásokat megköszönöm Vass Lajos nevére, a Tátorján Szociális Szolgáltató Intézmény telefonszámán: 88/482-943
- **ELADÓ** Whirlpool fagyasztó szekrény, 5 fiókos AFG8170 újszerű állapotban: 42.000 Ft; Zanussi Lehel 160 L hűtőszekrény: 15.000 Ft; Kerékpár, férfi, alumíniumvázas 28-as, elöl tárcsafék, 24 sebességes: 55.000 Ft; kerti kapálógép, Bricoline 1365 W: 15.000 Ft; gáztűzhely, 3 égős: 12.000 Ft; Kővárine: 06-70/271-7852
- **ELADÓ** 6 m² új járólap, 1000 Ft/m² áron; 2 m hosszú, 60-100 mm átmérőjű vascsövek kapu- és kerítésoszlopnak; 50x255x170 cm-es új deszkamagasító, festve-vasalva kisteherautóhoz vagy utánfutóhoz; kitűnő állapotú önémet tálalószekrény felső része; Karancs 4P típusú, 4 égős gáztűzhely. Érdeklődni lehet: Balatonkenese, Kossuth út 38/A

SZOLGÁLTATÁS

- **Zimmermann Szilvia** férfi, női, gyermek fodrászat, kozmetika. Melegollós hajvágás. Pedikűr, manikűr, gél lakk. Hotel Marina Port. Igény szerint házhoz megyek. Tel.: 06 20/363-57-80, 20/241-54-95
- **Jambrik Mihály** szobafestő-mázoló, külső-belső felújítási munkák. Tel.: +36 30/286-07-20

Antikvárium Balatonkenese
Széchenyi u. 16.
30/322-78-69
88/656-338
Ujra hódít a bakelit.
Hanglemezek nagy választékban!
Könyvek, ajándéktárgyak.
Színes és fekete-fehér nyomtatás, szkennelés, digitalizálás.

Tür de Flanc
Őszi ruhák, sálak, mellények, kabátok, polár pulóverek
Folyamatosan megújuló árukészlettel várom kedves vásárlóimat!
És amit még megtalál:
- női és férfi ruházat
- gyermekruha
- bébi ruha
- nadrágok, blúzok
- alkalmi ruhák
- hétről hétre bővülő árukészlet
Nyitva tartás: Kedd – péntek: 10 – 17 óra, szombat: 9 – 12 óra
Hétfő és vasárnap: zárva
Cím: Balatonkenese, Táncsics Mihály utca 2., a szökőkútnál

Ács, Tetőfedő, Bádogos munkák
www.keneseteto.hu
Tel:06 70 545 74 42

IVARTALANTÁSI AKCIÓ
Patrónus 2006 Balatonkenesei-Balaton-akarattyai Állatvédő Egyesület
Tegyenek háziállataik érdekében!
30/292-99-54

Legyen az Ön fotója a Balatonkenesei Hírlap borítóján vagy oldalain!
Várjuk képeit!
balatonkenesehirlap@gmail.com
A felhasználhatóság érdekében kérjük, ha lehet, fotóikat minél nagyobb méretben küldjék!

FLORA VIRÁGBOLT
Balatonkenese, Balatoni út 35. (a stranddal szemben)
30/939-50-95

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK, TELEFONSZÁMOK

POLGÁRMESTERI HIVATAL
8174 Balatonkenese, Béri Balogh Ádám tér 1.
Telefon: 88/481-088; 88/481-087
Fax: 88/481-741
E-mail: hivatal@balatonkenese.hu
www.balatonkenese.hu
Az ***Igazgatási*** és a ***Pénzügyi Csoport*** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, szerda: 8.00-15.30
Péntek: 8.00-12.00
Pénztári órák időpontja:
Hétfő, szerda: 9.30-12.00 és 13.00-15.00
A ***Műszaki csoport*** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, péntek: 8.00-12.00
Szerda: 8.00-15.30
A Polgármester ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Kedd: 8.00-12.00
A Jegyző ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Szerda: 8.00-12.00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONFŰZFŐ
8184 Balatonfűzfő, Nike körút 1.
Telefon: 88/596-907; 88/550-294; 88/550-293; 88/550-295; 88/550-266
Fax: 88/596-902 – E-mail: balatonfuzfo.kormanyablak@veszprem.gov.hu
http://kormanyablak.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő: 7.00-17.00
Kedd, szerda, péntek: 8.00-12.00
Csütörtök: 8.00-18.00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONALMÁDI
8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.
Telefon: 88/550-264; 88/550-537; 88/550-265; 88/550-536
Fax: 88/550-810
balatonalmadi.kormanyablak@veszprem.gov.hu
http://kormanyablak.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő:7.00-17.00
Kedd, szerda: 8.00-16.00
Csütörtök: 8.00-18.00
Péntek: 8.00-13.00

HATÓSÁGI ÉS GYÁMÜGYI OSZTÁLY
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 32.
Telefon: 88/550-718
Fax: 88/550-809
balatonalmadi.hatosag@veszprem.gov.hu
balatonalmadi.gyamugy@veszprem.gov.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő, szerda, csütörtök: 8.00-16.30
Péntek: 8.00-13.00

FOGLALKOZTATÁSI OSZTÁLY
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 44.
Telefon: 88/550-721
Fax: 88/550-811
veszprembalatonalmadijh-mk@lab.hu
balatonalmadi.foglalkoztatas@veszprem.gov.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő, szerda, csütörtök: 8:00-14:00
Péntek: 8:00-12:00

VÁROSGONDNOKSÁG
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
88/481-650 és 06 30/320-51-02

RENDŐRSÉG
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 7.
88/584-970; 584-971

VÍZIRENDŐRSÉG
8600 Siófok, Mártírok útja 5.
84/310-712

POLGÁRŐRSÉG
06 30/621-58-71
Ha aktuális szabálytalanságot észlelnek, a **KÖZTERÜLET-FELÜGYELET** minden nap 7.00 órától 22.00 óráig hívható: 06 30/225-94-45

KÖZVILÁGÍTÁSI HIBA BEJELENTÉSE
Gajdos Béla: 8.00-18.00 óráig
Telefon: 06 30/849-07-92
E-mail: gajdos.bela@balatonkenese.hu
Fényforrás Kft.
Telefon: 06 70/408-69-08
E-mail: fenyforraskft@gmail.com
https://kozvilhiba.hu/

ORVOSI ÜGYELET
Balatonalmádi, Petőfi Sándor u. 2-4.
Telefon: 88/412-104

HÁZIORVOSI ELLÁTÁS
Dr. Saáry István Egészségház – 8174 Balatonkenese, Táncsics u. 3.
1. sz körzet
Dr. Németi Sándor – 06 30/432-16-55
Rendelő száma: 88/481-340
Rendelési idő:
Hétfő, kedd: 12.30-16.00
Szerda-péntek: 8.30-12.00
Terhes tanácsadás: kedd: 11.30-12.30
2. sz körzet
Dr. Détár Bianka – 06 70/774-20-00
Rendelési idő:
Hétfő: 10.30-12.00
Kedd: 8.00-10.30
Szerda: 14.00-16.00
Csütörtök: 12.00-14.00
Péntek: 10.30-12.00

GYERMEKORVOSI KÖRZET
8174 Balatonkenese, Óvoda u.8.
Dr. Meláth Viola – 06 70/315-79-65
Rendelési idő:
Hétfő, szerda, péntek: 10.00-12.00
Kedd, csütörtök: 13.00-15.00
Tanácsadás:
Kedd, csütörtök: 12.00-13.00

FOGORVOSI KÖRZET
Előzetes bejelentkezés alapján
8174 Balatonkenese, Óvoda u. 8.
ER-Dent 3000 Kft. – Dr. Gyürüs Ervin
Rendelő száma: 88/491-683
06 70/211-56-78
Rendelési idő:
Hétfő, csütörtök: 11.00-17.00
Kedd, szerda, péntek: 8.00-13.30

ÁLLATORVOS
8174 Balatonkenese, Gyógyszertár u. 2.
Dr. Zoltán Levente – 06 70/436-50-79
Rendelési idő:
Hétfő: 18.00-19.00
Kedd-péntek: 17.00-19.00

TÁTORJÁN GYÓGYSZERTÁR
8174 Balatonkenese, Fő u. 23.
88/481-283
Nyitvatartás:
június 1. – augusztus 31. között:
Hétfő-vasárnap: 8.00-19.00
szeptember 1. – május 31. között:
Hétfő-péntek: 8.00-18.00

REFORMÁTUS LELKÉSZI HIVATAL
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 1.
88/481-348

RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA HIVATAL
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 10.
88/481-146

VASÚTÁLLOMÁS
8174 Balatonkenese, Balatoni út 4.
MÁVDIREKT: 06-1/3-49-49-49

BALATONKENESEI HÍRLAP
Balatonkenese Város Önkormányzatának havilapja
Polgármester: Tömör István

Alapító szerkesztők:
1913 – Czakó Gyula
1990 – Kürthy Lajos, Taródi Flink Kornél
Szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal, 8174 Balatonkenese, Béri B. Ádám tér 1.
Telefon/fax: 88/481-088; 88/481-087
www.balatonkenese.hu/balatonkenesei-hirlap/
E-mail: **balatonkenesehirlap@gmail.com**
Hirdetésfelvétel: Kultúra Háza, 8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
Balatonkenesei Hírlap telefon: 30/837-18-53
Szerkesztő: Vasváry-Tóth Tibor és Nagy Krisztina
Kiadó: Balatonkenese Város Önkormányzatának Jegyzője
Készült: Tradeorg Nyomda, 8184 Balatonfűzfő-gyártelep, Szállás u. 4.

A BORÍTÓN A KENESEI '56-OS EMLÉKMŰ, VASVÁRY-TÓTH TIBOR FELVÉTELE. A HÁTOLDALON KORONCZAI ZSOLT FOTÓJA.

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK LAPZÁRTÁJA: OKTÓBER 15.

Kérjük, az újságba szánt írásaikat, hirdetéseiket eddig az időpontig szíveskedjenek eljuttatni hozzánk, ellenkező esetben már csak a következő számban kaphatnak helyet. Hirdetésfelvétel írásban: **balatonkenesehirlap@gmail.com**

A Balatonkenesei Hírlap Balatonkenese Város Önkormányzatának ingyenes kiadványa, ezért a szerzők műveikért díjazásban nem részesülnek.

A cikkek tartalmáért a szerzők (például az interjúban megszólalók) felelnek.

Beküldött kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztőség a változtatás jogát fenntartja.

HAJÓÁLLOMÁS
8174 Balatonkenese, Kikötő u. 7-47.
Telefon: 88/482-100
Internet: balatonihajozas.hu

POSTA
Balatonkenese, Balatoni út 65.
88/481-300
Nyitvatartás:
Hétfő – péntek: 8.00-12.00 – 12.30-16.00

E.ON
Veszprém, Kossuth L. u. 6.
Áram – Észak-dunántúli régió
Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:
hétfő-péntek, 7.30-20.00 óra között.
Vezetékes telefonról: 06 40/220-220
Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-666
Általános hibabejelentés:
06 80/533-533
Földgáz – Közép-dunántúli régió
Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:
hétfő-péntek, 7.30-20.00 óra között.
Vezetékes telefonról: 06 40/444-000
Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-711
Általános hibabejelentés:
06 80/301-301

DRV Zrt.
Telefon munkanapokon 7.30-15.30, csütörtökön 7.30-20.00: 06-80-240-240
Fax: 06 84/501-299
E-mail: ugyfelszolgalat@drv.hu
Levélcím: 8601 Siófok, Pf.: 888
Ügyfélszolgálat:
8600 Siófok, Fő u. 39/A.
Nyitvatartás:
Hétfő, szerda: 8.00-15.00
Kedd, péntek: 8.00-14.00
Csütörtök: 8.00-20.00

TÁTORJÁN SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943

SZAKÁPOLÓI SZOLGÁLAT
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 16.
06 20/950-88-05 és 06 70/379-04-29

IDŐSEK KLUBJA
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943
Nyitvatartás: Hétfő-péntek: 7.30-16.00

KIPPKOPP ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
8174 Balatonkenese, Balatoni út 63.
88/574-802

PILINSZKY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 10.
88/481-844
www.pilinszkyiskola.hu
E-mail: titkar@kenisk.sulinet.hu

SPORTCSARNOK
06 30/275-93-59

KULTÚRA HÁZA
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 4.
Telefon: 88/594-500
kulturahaza.balatonkenese@gmail.com

KÖNYVTÁR
8174 Balatonkenese, Kálvin János tér 2.
Telefon: 88/574-980
E-mail: konyvtarkenese@gmail.com
Nyitvatartás:
Hétfő, kedd, csütörtök: 10.00-16.00
Péntek: 10.00-17.00
Szombat: 9.00-11.00

TÁJHÁZ
8174 Balatonkenese, Kossuth u. 6.
Telefon: 88/594-500
tajhazbalatonkenese@gmail.com
Nyitvatartás:
Június 16 – augusztus 31.:
Kedd – csütörtök: 10.00-16.00
Péntek – szombat: 10.00-18.00

TOURINFORM IRODA
8174 Balatonkenese, Táncsics M. u. 24.
88/594-645
balatonkenese@tourinform.hu
Nyitvatartás:
Hétfő-péntek: 9.00-16.00

A KIPPKOPP ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE ŐSZI PROGRAMJAI

Szeptember 28.: Mihály- nap az Óvodában

Szeptember 29.: Részvétel a városi Mihály-napi Sokadalom programján

Október 4.: Állatok Világnapja

Október 12.: Óvodai Szüret

Október 16. 16 órától: Kézműves Játszóház

Október 17-től: Ősz Kincsei kiállítás

Október 18. 16 órától: Táncház kicsiknek és nagyoknak a Kákics Népi Együttessel Kippkopp Szülinap alkalmából

November 9.: Márton-nap az Óvodában

November 10. : NEVELÉS NÉLKÜLI MUNKANAP

November 12-16.: Egészséghét

November 24. 20 órától: Katalin –napi Jótékonysági Batyus Bál

Polgárőreink kitüntetései

Nyemcsok Györgyné Gabi
és Studt Lilla

Balatonkenesén
a Széchenyi parkban tartott
Megyei Polgárőrnapon

(írásunk a 11. oldalon)

Az újság hátsó borítóján Balatonkenese madártávlatból
Koronczai Zsolt fotója

Kézimunkasarok (írásunk a 30. oldalon)

Sárközi hímzés --- Németh Sándorné Jucika

Balatonkenese díszes növényei a Soós hegyen (írásunk a 26. oldalon)

Vetővirág

Aranyfürt

Csillagószirózsa